

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGO, NEGYEDÉVRE 2 PENGO
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSNAK ÁRA
HETKOZNAP 10 F., VASÁRNAP 20 FILL.
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

HÍRDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. T. 141.

Hivatali decentralizálás

Irtai Gyulay Sándor
országgyűlési képviselő.

Nagymagyarország életében könnyű, vagy legalább aránytalanul könnyebb volt az ország közgazdasági szekerét irányítani. Most az állam pénzügyi egyensúlyát is nehéz fenntartani úgy, hogy a magángazdálkodás létezőit ne veszélyeztessék. Nagymagyarország mezőgazdasága, ipara, kereskedelme egy 53 milliónyi hatalmas monarchia közös vámtörvényének védett piacain mozgott, ma pedig a világháborúból szédületesen megzavargodva kikerült Északamerikai Egyesült Államok versenye és az orosz szovjet dumpingje fojtogat bennünket. Hogy gazdasági esélettségünk minél tökéletesebb legyen, ahhoz nagy pénzszóval járulnak hozzá a miniket hányófogóként szorító utódállamok, amelyek a mi mesterséges gazdasági zuzbakötörtségünket fenntartják és mindenféle ürügyek alatt beviteli pillanatokkal és egyéb nehézségekkel súlyosbítani igyekeznek. A harácsolóknak és a földelőknek egymás ellen való élethalálharca ez. A békés kereskedelem helyébe a politikai rosszakarat ékelte magát a nemzetek közé. Az antant hatalmak politikai okokból nehezítik a külföldi tőkének az országba való beszivárgását, a még rendelkezésre álló hazai tőke pedig súlyos kamatoztatása mellett nem tud termékenyítőleg felszívódni. Csoda-e, ha a magyar közgazdasági tevékenység döbbenetes tökéletlenségben szenved. Csoda-e, ha a magyar közgazdasági élet nem bír a tudomány megállapításával, a technika rohanásával, úgy ahogy szeretnők, minden tekintetben lépést tartani, ha a dolgozó magyar társadalom minden tagjának éreznie kell a dühöngő gazdasági krízis véres karmait. Elérkezett tehát az ideje annak, hogy előtérnyövel siessünk vissza a kissé talán magasha tévedett léghajlónkról a való élet szurkára, de biztos bázisára. Igen komoly lépésre szánta el magát a kormány, amikor már az 1930-31. évi költségvetés kiadási oldalán 15 millió pengőt takarít meg a közgazdálkodásnál és az üzemeleknél. A tisztviselők létszámát hat esztendő alatt 10 százalékkal csökkentik, a még mindig mutatkozó költséghiányokat pedig a szolgálati és bérvisszonyokból, valamint a tantimekből eredő jövedelmek megadóztatásával teremni elő.

Hogy azonban a tervezett tisztviselői normáltság a való igényeknek és céloknak megfelelni tudjon, mindenekelőtt a polgárság jogos érdekeinek és a vidéki közgazdálkodás mai felelettségének megfelelő decentralizációt kellene végrehajtani, még

pedig az egész vonalon, le egészen a falu jegyzőjének iróasztaláig. Ma az a helyzet, hogy a minisztériumok tisztviselői kara legnagyobb részt olyan ügyekkel bibelődik, amelyek voltaképpen nem is tartoznának a minisztérium hatáskörébe és ezeket

olcsóbban, mindenekelőtt gyorsabban lehetne elintézni a vidéki, közbeneo hatóságoknál. Ma a minisztériumok egy-egy óriási közbeneo-házhoz hasonlítanak. Pedig a minisztériumok ügykörébe csakis a kormányzati ügyek, generális ren-

delkezések, legfontosabb döntések, főbenjáró engedélyezések, tervezések ellenőrzések és országos érdekű konkrét ügyek lennének beosztandók, míg a közgazdálkodás többi feladatai természetesen a decentralizált szervekre hárulnának.

A MEZŐGAZDASÁGI VÁLSÁG MEGOLDÁSA

Elkészült a kormány hatalmas agrárprogramja

Wekerle Sándor pénzügyminiszter részletesen ismertette az egységespártban az eladósodott gazdák szanálására kidolgozott törvénytervezetet

Budapest, február 25.

Az egységespárt szordán este Pesthy Pál elnökletével ülést tartott, melyen a kormány részéről Bertelen István miniszterelnök, gróf Károlyi Gyula, Mayer János és Wekerle Sándor miniszterek vettek részt.

A pénzügyminiszter beszéde

Az értekezleten Wekerle Sándor pénzügyminiszter ismertette a bajba jutott mezőgazdaságok megmentésére irányuló törvénytervezetet. Hangsúlyozta, hogy minden más segítségnél fontosabb, hogy a területek értékesítését a jövőben úgy tudjuk megszervezni (különösen a gabona, az élőállatok értékesítéséről van szó), hogy a gazdálkodást ráfizetés nélkül lehessen folytatni és az rentális legyen.

A kormány arra törekszik, hogy részben nemzetközi szerződések révén, részben benső intézkedésekkel kísérlete meg elérni, hogy a mezőgazdaság további romlását megakadályozhassuk. Az eladósodás mértéke a mezőgazdaság terén kisebb, mint a háború előtt volt. De amíg a gazda jövedelme nagyjából évente csak egyszer folyik be, addig a gazdák terhelő rövidlejáratú hitelek kamatai és törlesztése, a szokásos váltólejárati időszakok 3 hónaponta válnak esedékessé. A mezőgazdasági hiteleknek csak igen kis része hosszulejáratu hitel, holott ennek éppen fordítva kellene lenni.

A másik súlyos körülmény az, hogy a hitelek sokkal drágábbak, mint azelőtt voltak, és a gazdák kevesebb hasznot tudnak elérni, mint amit a kölcsönpenzért fizetni kell. Hosszulejáratu hitelekkel kell gondoskodni és olcsó rövidlejáratú hitelekkel szerezni. A kormánynak ebben a tekintetben sikerült s igen nagy eredményeket elérni, különösen a rövidlejáratú hitelek keretében igen nagymértékben tudott olcsó pénzt a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátani. E hitelek azonban nem veheti mindenki igénybe.

A gazdák egyrésze nem a hitelnyújtással hivatászerűen foglalkozó gazdag tőkebirtokosoktól, hanem ad hoc hitelezőktől vettek fel pénzt. Az ilyen hitelek a kis- és középbirtokot igen nagymértékben nyomták. Akik ilyen hitelt adtak, sokszor egészen az árverésig viszik a doigot. Az árverés kitűzését nagyrészt nem a pénzügyminiszter, hanem az ilyen hitelezők kéri. Ezen a módon mesterségesen teszik tönkre a föld értéket és szorítják le a föld árát. Sokszor az árverésen nem akad vevő és a földek ára nagymértékben csökken, végső következményeképpen azután megrendül az a hit, hogy a földből a becsületes munkával meg lehet élni. Ezt a hitet, ezt a reményt kell visszaállítani, azáltal a föld értékét is újból visszaállítjuk.

Kötvények kibocsátásával nyújt segítséget a kormány

Preventív intézkedésekkel kell segítséget nyújtani, elsősorban a bajba jutott kisbirtokosokat kell szanálni, de nem vállalkozom arra, hogy a rendezésből a nagyobb kisbirtokot és a középbirtokot kihagyjuk.

A kormány bizonyos mennyiségű kötvény kibocsátásával akar segítséget nyújtani, azáltal, hogy a kötvények kibocsátásáért garanciát vállal. Az elgondolás magva az, hogy a kötvények eladása révén tovább is azok bocsátásuk rendelkezésre a hitelt, akik eddig kölcsönt

Megakadályozzák a birtokárveréseket

Ha egy idő múlva az illető hitelező kéri tőgia, hogy követelése erejéig kötvényt kapjon, akkor ezt a kötvényt megkaphatja, azonban nem fogja kérni ezt a kötvényt a pénzügyminiszternek és hitelezőknek nagyrésze, mert niucsen szűksége a kötvényre, hiszen az összeg neki kamatozik. A hitelező csak akkor kérheti az árverés megtartását, ha biztosítja azt, hogy az öt megelőző hitelező követelése azon az árverésen

adtak. Ha ezeket a kölcsönöket átváltoztatjuk hosszulejáratu kötvény adóssággá, melyeknek a kamatába olyan magas, hogy azt a gazda elbírja, akkor a gazdán is segítettünk és a kölcsönnyújtó sem érzi magát indíttatva, hogy okvetlenül az árveréshez folyamodniék. A pénzügyminiszter hajlandó a hosszulejáratu hitelt továbbra is rajtahagyni a birtokon és a rendezésbe bevont gazdáknek olcsó lejáratu hitelekkel sem mondják fel. Ezek után a rendezésbe csak azokat kell bevonni, akiknek a hitelezői nem akariák, vagy nem tudják a kölcsönösszeget tovább megahagyni.

Az ötös bizottság bonyolítja le a szanálást

A szanálási processzus lebonyolítása az ötös bizottságra lesz bízva. Akik a meghozandó törvény alapján a maguk pénzügyi bajainak rendezését óhajtják, az ötös bizottsághoz forduljanak. Ha az ötös bizottság megállapítja, hogy lehetséges a segítség, akkor bizonyos ideig a szanálást forgó gazda ellen az árverést nem lehet effektíva végrehajtani. Lesz tehát egy időtartam, mely alatt a gazda pénzügyeinek rendezését kerestül lehet vinni.

Az olyan gazdákat, akik traktorért, vetőmagért, vagy műtrágyáért tartoznak, a hitelezők egybe írják és a hitelező helyébe lép, mint a hitelező az a pénzügyminiszter, mely a lebonyolításcsinálja.

Kielégítést nyerne. Ha a birtok mégis eljut az árverésig, akkor meg egyezés történik az összes pénzügyminiszterekkel, hogy azok az árverésben résztvesznek, mégpedig addig a birtokig, ameddig ott érdekelve vannak. Ha már árvereznek, akkor a birtok valamelyik airtujista intézet tulajdonába kerül. Azok a hitelezők, akik nincsenek kielégítve, még egy kiegyezési kísérletet tehetnek. Ha ez sem sikerül, akkor vagy az ille-

Ára 10 HÍR.

ők bérbeadják a birtokot, vagy pedig odaadják valamelyik családtag-nak azzal a kikötéssel, hogy 10 éven belül ugyanazért az összegért, melyért az árverésen el kellett adni, a birtokot visszavásárolhatja.

A kisbirtokok szanálására nem lelkénylendő összegek állanak rendelkezésre. Ha azonban ezek az összegek nem lesznek elegendők, akkor

A birtok parcellázások megkönnyítése

De nemcsak a kis- és középbirtokok vannak bajban, hanem a birtokok vannak a nagybirtokoknál is, melyeknél sok esetben másként nem lehet segíteni, csak úgy, ha a birtok egy részét felparcellázzák és áruba bocsájtják. A parcellázásról azért vannak nehézségek, mert nincsen vásárlási kedv. Az akele, melyet a kormány kíván indítani, helyre fogja állítani a bizalmat, meg lesz a vásárlási kedv, lehet majd parcellázni. Baj az is, hogy nincsen ma olyan hosszulejárati hitel, mely nélkül parcellázást végrehajtani nem lehet.

Hogy lehet ezen segíteni? Ugy, hogy a parcellázási hitelezést az állam, aki a birtokot adja.

A benyújtandó javaslatban a kormány felhatalmazást kér, hogy a már meglévő intézkedések megbízhatóságával, hogy a parcellázás esetén az eladó a kielégítésre arányértékű jóváírást eszközölhessenek, anélkül azonban, hogy azért szavatosságot vállalna, mert ezért az eladás tárgyát képező ingatlan nyújt fedezet-

kor megfelelő kölcsönnyelékkel azt megnöveljük. Most az a kérdés, hogy mennyi kötvény szükséges ahhoz, hogy ezt keresztül lehessen vinni. Ennek a pontos meghatározását a miniszteriumra kellene bízni. A törvényhozás mindig tájékoztatva lesz arról, hogy a kormány mennyiben élt a felhatalmazással.

Ez a jóváírás 6 és fél %-os kamatozás lenne, melyből 4%-ot a volt tulajdonos kapna kézhez évjáradékként, 2 és fél %-ot pedig 20 éven keresztül felkamatoztatnák, úgyhogy 20 év múlva, amikor a járandóság megszűnik, a vételárat teljes egészében készpénzben megkapja. Ez alatt a 20 év alatt a 2 és fél %-al felkamatozott tőkével nem rendelkezik, kivéve azt az esetet, ha birtokvetel céljára kívánja igénybe venni.

Wekerle pénzügyminisztert beszéde után a párt tagjai hosszas és lelkes ünneplésben részesítették.

Pesthy Pál pártelnök kijelentette, hogy a pénzügyminiszter most nagy koncepciót hozott ide. Ezzel a koncepcióval az összes kategóriákon segíteni fognak.

A párt tagjai ezután is percekig éljenek a pénzügyminiszterrel, majd külön-külön felkeresték és üdvözölték.

A pártértekezlet után pártvaesora volt, melyen felszólalás nem történt.

Pénteken lesz dr Lukács József piarista házfőnök-igazgató előadása a Ker. Nemzeti Ligában

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Jelentette a Debreceni Ujság-Haiduföld, hogy az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának az „Integrálás útja” címmel rendezett előadásorozatán február 27-én, pénteken délután 6 órai kezdettel a Déri múzeum előadótermében dr Lukács József kegyesrendi házfőnök igazgató tart előadást az integrálás telki előfeltételeiről.

Ismerve az illusztris előadó nagy tudományát és rendkívüli szónoki képességeit, az előadás méltó folytatása lesz az eddig elhangzott fel-

tezetéseknek, amelyek keretében dr Haendel Vilmos egyetemi tanár, Ligaelnök, dr Czettler Jenő egyetemi tanár, képviselőházi alelnök, dr Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató és dr Vitéz Bassenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató mutatták rá az életbevágó kérdés egyes vonatkozásaira. Dr Lukács József előadása iránt város-szerető óriási érdeklődés nyilvánult meg a nacionalista társadalom részéről. A pénteki előadáson való részvétel diitalan.

Az igazságügyminiszter záróbeszédével véget ért a karteljavaslat általános vitája

Interpellációs nap a képviselőházban

Budapest, február 25. A képviselőház szerdai ülésén a karteljavaslat vitájában Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra és kritikákra.

A javaslat jogi vonatkozásaival foglalkozik csak. A kartellizálás a termelés megszervezésének szükséges szervezeti folyamata. Akár szükséges rossznak, vagy a szükség gyermekeinek nevezzük, akár azt mondjuk, hogy előnye alkalmasak a közgazdasági válság megelőzésére, hátrányai pedig a gazdasági válság előidézésére, mindenképpen számolni kell a jelenséggel.

Kun Béta: Nálunk csak a hátrányait lehet érezni!

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Én tiszta vizet öntök a pohárba, nem pedig limonádét. A rendőrség elsorvasztja az individualizmust, amelynek megsemmisítésére az állam szorgalmas törekszik.

El. Ennek a tapasztalatnak érvényesítenie kell az összeférhetetlenségi törvény reformjában, de már ebben a javaslatban is gondoskodni kívánunk a közérdek intézményes védelméről. Mindenki tehet feljelentést, de ezek a feljelentések egy szűrőn mennek át és ezt a szűrőt a gazdasági miniszter képviseli.

Az első javaslat rosszabb volt, mert összezavarta az ügyeket.

Az szeretném, ha a törvényben megalapozott joggal az érdekeltek a jövőben valóban élhettek. Elvárja, hogy nemcsak a jogkereső közösség, de a jogi tanácsadók is ügyemet fogják a joggyakorlatnak tanúsítani.

A törvény biztosítja a jogegységet és helyet ad a magánvédelemnek. Ahol a valódi közérdek érintve van, az meg fogja találni a maga védelmét. Elismeri, hogy a választott bíróság igen nagy jelentőségű, mert bizonyos szempontból erős eszköz a kartell belső frontjának megszüntetésére. A törvény azonban gondoskodik arról, hogy a választott bíróság döntéseit felülbírálják. A mostani törvény nélkül lehetetlen volt éppen a leghatalmasabb kartellvállalatok ellen eljárni. Azt a kijelentést is hallotta, hogy a kormány omnipotenciára törekszik. Kijelenti, hogy a kormány nem akar olyan jogokat biztosítani, alkotmányjogi aggodalmakra adhatnának okot.

A szocialisták külön javaslata teljesen elfogadja a kormány javaslatainak keretét, sőt egyes szakaszait is, ami azt mutatja, hogy a támadás politikai célokat szolgál.

Rassay Károly: Miért nem tüzeti a miniszter napirendre azt is?

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: Nem szükséges, mert ami ott van, az benne van az én javaslatomban is.

Friedrich István (gunyosan) Az új Korán, minden benne van. (Derült-ség.)

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter: A két javaslat egyes pontjai között alig van eltérés. A szocialista javaslat is azt tartalmazza, mint a kormány első javaslata, amelyben

A népjóléti miniszter megoldást keres a munkanélküliség enyhítésére

A keresztény gazdasági párt értekezlete

Budapest, február 25.

A keresztény gazdasági és szocialis párt szerdán este pártértekezletet tartott gróf Zichy János elnökletével.

Az értekezlet tárgya a munkanélküliség kérdése volt, melyet Csik József ismertetett. Számítása szerint 75 ezer ipari munkanélküli van az országban, a mezőgazdasági munkások száma pedig meghaladja a 200 ezret. A csonkaországban a munkanélküliek száma háromszáz-háromszázhuszezre tehető. Hangzottatta, hogy valamiképpen okvetlenül hozzá kell nyulni a munkanélküliség kérdéséhez.

Ernst Sándor népjóléti miniszter szólalt fel ezután. Minden attól függ, hogy az állam mit tud csinálni, de újabb terheket az emberekre nem lehet rakni. Le kell faragni az állami kiadásokat. Ami a munkanélküliséget illeti, ne felejtjük el, hogy most több a lakosság száma, mint a háború előtt volt.

Az ipari munkanélküliségnek be-

a kormány szempontjait a bizottsági álláspont visszaszorította.

A javaslat biztosítani akarja a veszélyeztetett jogegyenlőséget és visszaállítja a gazdasági egyenlőséget. Ha a végrehajtásban ugyanaz a szellem fog érvényesülni, mint amelyen szellem érvényesült a törvény megalkotásánál, akkor gazdasági életünkben a mainál több harmónia lesz. Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Az elnök ezután szünetet ad.

Szünet után Csik Károly előadó részletesen válaszolt a felszólalásokra és megállapította, hogy a karteljavaslat megtalálta azt a helyes utat, amelyen haladni kell. Igen fontos, hogy ez az elvett ördög nemzethozzá mert nyulni ehhez a kérdéshez és a többi országok csak Magyarország után fognak ráterüni a kartellek megrendszabályozására.

Az interpellációk

Ezután az elnök a vitát megszakította és napirendi indítványt tett, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja. Majd áttertek az interpellációkra.

Györfi Imre a Jászapolykúrszónok megyei levélték ügyében interpellált. A belügyminiszternek megadott választát a Ház és az interpelláló tudomásul vette.

Gréger Miklós a cukorvártásról és a cukorrépa árról interpellált és kérte a minisztertől, nyilatkozzék, hogy a cukor árat milyen mértékben tartani.

Bud János kereskedelmi miniszter mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a cukor árat mindentűl estele, majd hangoztatta, hogy sikerült a cukor árnak eredeti ajánlatával szemben magasabb árat elérni. Kijelentette, hogy mindig figyelemmel van a termelő osztály érdekeire és arra törekszik, hogy a cukorrépa termelést a mai mértékben fenntartja.

Várnai Dániel és Farkas István, valamint Esztergályos János és Pronner Sándor kisebb jelentőségű ügyben terjesztették elő interpellációt, melyekre a belügyminiszter válaszolt. A többség a miniszter választát minden esetben tudomásul vette. Az ülés háromnegyed 5 órakor ért véget.

kellott következni, mert az agrár-krízis már itt volt. Ha másképp nem lehet, le kell szállani az áraknak, fájdalmas, de természetes dolog ez, mellyel szembe kell nézni. Egy bizonyos, hogy sorrendet kell tartani a kérdések megoldásánál. Elsősorban azokat akarja megmenteni, akik végső bajba jutottak, másodsor rendbe akarja hozni a Társadalombiztosítót. Végül Czettler Jenő köszönetet mondott az előadónak és a népjóléti miniszternek a felszólalásért.

Kisvárdai János lett a nagyvárdai képviselő

Kaposvát, február 25.

A nagyvárdai választókerületben szerdán folyt le az országgyűlési képviselőválasztás. Délután 5 óráig megszavazott 6936 ember. Ebből Kisvárdai Jánosra 5095, Ambrus Jánosra 1842 választó szavazott. Eddig tehát a választók 74 százaléka megszavazott. Kisvárdai János megszerezte a szükséges 50 százalékot, így az ő megválasztása bizonyosra vehető.

Serly Gusztáv ünneplése

kormányfőtanácsosi kinevezése alkalmából

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Debrecen társadalmi és közgazdasági életének kimagasló vezéralakját, Serly Gusztáv vezérigazgatót szerdán este lelkes és bensőségteljes vacsora keretében ünnepelték tisztelői és barátai abból az alkalomból, hogy Magyarország Kormányzója a kormányfőtanácsosi cím adományozásával méltatta érdemeit. Az Angol Királynő tágas kétkermet zsufolóság megtöltötték a város és Tiszántul közéletének előkelőségei, akik szívvel fakadó, őszinte szeretettel vették körül az ünneplést.

A megjelentek között ott láttuk a következő notabilitásokat:

Dr. Baltazar Dezső ref. püspök, dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, Szestina Jenő felsőházi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Rásó István állásfűző, sz. Jarmy Tamás ny. miniszteri tanácsos, Tarpay Béla miniszteri tanácsos, dr. Vitéz Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, dr. Mező Sándor ügyészségi elnök, dr. Práter Imre egészségügyi főtanácsos, Laubner József, a Nemzeti Bank igazgatója, dr. Radó Rezső kamarai főtitkár, Varjassy Imre ipartestületi elnök, Piszky Árpád ny. örnagy, Csáky János, Szentmiklóssy Jenő földbirtokosok, dr. Erdős Kálmán ny. polgármester, dr. Balogh Sándor tb. tanácsnok, Bajomy József ny. máv. főfelügyelő, dr. Diczig Alajos, dr. Harsányi Imre, dr. Olasz Vilmos, dr. Torda Balázs kamarai titkárok, dr. Papp Ferenc igazgató, Rickl Antal nagykereskedő, sz. Tóth Béla gyógyszerész, dr. Balogh Adám egyetemi tanácsos, Kovács Gyula nagykereskedő, Papp Géza téglaipari igazgató, Végő Béla, May Imre, Nagy Jenő, Ungár Jenő, Puskás Elek, dr. Pajor Győző, Emerich Zsigmond, Fudjós Gábor, Appelschöffer Ferenc, id. Domsódy Imre igazgatók, dr. Nagy István, dr. Elek Dezső, dr. Nagy Sándor, dr. Tyroler Oszkár ügyvédek, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszervező, Csörgő József, Tóth Lajos, Biszthka István, Tóth László és Zoltán építésszek, dr. Benedek György forgalmi adóellenőr és sokan mások.

Az első felköszöntőt dr. Baltazar Dezső püspök mondta az ünneplésre. Öröm és erkölcsi kielégültség számára — hangoztatta — Serly Gusztáv érdemeinek elismerése, aki csüdes, munkás élettel és szerénységgel tudott masszív tekintélyt szerezni magának. Áldást kívánt életére s mélyhatású szavait azzal a kívánsággal fejezte be, hogy a nemzeti társadalom minél több, hozzá hasonló értékes tagot mutathasson fel. — Szestina Jenő a Kereskedelmi és Iparkamara nevében üdvözölte Serly Gusztávot, mint kereskedőt, nagyiparost és a kamara képviselőjét. — Dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag szelletes pohárköszöntőjében az aranyemlékhez hasonlította a jubiléumot és a Magyar Nemzeti Könyvtár és Lapkiadóvállalat, valamint a Debreceni Újság—Haiduföld nevében emelte reá poharát. Radó Rezső dr. megindító visszaemlékezéssel idézte fel Szent-Királyi Tivadar emlékét, aki Szávay Gyulával együtt már pályája kezdetén nagy jövőt jósolt Serly Gusztávnak. Poharát a jóbarátja és dolgos emberre ültette. Sz. Jarmy Tamás miniszteri tanácsos, mint az egyesület társelnöke, a Ker. Nemzeti Liga nevében köszöntötte a hitéhez és fájához hiven ragaszkodó kiváló magyar embert s rámutatott arra, hogy az integritás utja akkor vezet leghamarabb a felülmúlásig, ha minden magyar ember Serly Gusztávra venne péld-

dát. Ungár Jenő tószta után dr. Vitéz Bessenyei Lajos főgimnáziumi igazgató mint pater familiast, derek magyar fiuk édesapját üdvözölte Serly Gusztávot s megható szavakkal jellemezte az ünneplést szép családi életét. Pohárát lelkes ünneplés közben Serly Gusztáv hitvestársára

ültette. Varjassy Imre az Ipartestület nevében mondott emelkedett hangú pohárköszöntőt, végül Piszky Árpád mélyhatású szavakkal mint földbirtokost köszöntötte Serly Gusztávot.

Az ünneplést a tósztok alatt szünni nem akaró ovációban részesítette az előkelő vendégsereg, amely a késő esti órákig a legmelegebb hangulatban maradt együtt.

Ezerpengős pályázatot ír ki a Szinpártoló Egyesület irredenta színműre

Nagyfontossága bejelentések hangoztak el az egyesület választmányi ülésén

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

A debreceni Szinpártoló Egyesület ma, szerdán délután félhat órai kezdettel választmányi gyűlést tartott a város háza kistanácstermében és ezen beszámolt arról az eredményes működéséről, amelyet megalakulása óta a magyar színi kultúra érdekében kifejtett.

A gyűlésen Perjéssy Mihály táblai tanácselnök elnököl és nagyszámúban jelentek meg a választmányi tagok is, akiknek sorában többek között ott láttuk Vásáry István dr. polgármestert, az egyesület díszelnökét.

A választmányi gyűlést Perjéssy Mihály tanácselnök emelkedett szavai vezették be. Elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy a Debreceni Szinpártoló Egyesület megalakulása és működése az egész országban visszhangot keltett. Miskolc, Szeged és Békéscsaba intelligens közönsége is élénken érdeklődött a szinpártolók debreceni munkássága iránt.

Rendezik az ifjusági előadásokat

Az elnök ismertette ezután a közeljövő feladatait és kijelentette, hogy országos színműpályázatot akarnak kiírni. Tervebe vették matiné rendezését is, amire főként tökélyarapítás céljából lenne szükség. Legfőbb törekvésünk — mondotta — az, hogy az ifjusági előadásokat rendszeresebbé tegyük. Megfelelő eredményt ebben a szezonban még nem tudunk elérni, azonban a jövő szezon elején a középiskolák igazgatóival és a szinzigazgatóval fogjuk megállapítani a programot. Az isko-

Vásáry István polgármester a színház-kérdés rendjeéről

A főtitkári jelentéshez dr. Vásáry István polgármester szólott hozzá, aki nagyszabású beszédében örömmel emelte ki, hogy az egyesület megalakítása, mint az eredmények mutatják, valóban szükséges volt. A debreceni társadalom megmozdulásának országos viszonylatban is eredménye volt, amennyiben ma már a hivatalos körök is foglalkoznak a színház-kérdés megoldásával, amelyre a kultuszminiszter is törvényjavaslatot készít.

A polgármester röviden vázolta ezt a javaslatot, amely a színészet megmentése érdekében jelentős eredményeket tartalmaz. Ebben határozott része van a debreceni társadalom megmozdulásának is. A debreceni társadalom akciójára országos vonatkozásban is alkalmas volt

arra, hogy a színházkérdés oly vágyára jusson, amilyenre mindnyájan juttatni akarták, mikor az akciót megindították.

720 tagja van az egyesületnek

A lelkesedéssel fogadott beszéd után Szilas Hugó pénztáros a pénztári jelentést terjesztette elő. E szerint az egyesületnek ma már 720 fizető tagja van. A tagdíjinkasszó ki-elégítő és az első három hónapban 4300 pengőt hajtottak be. Elszámolt ezután az egyesület által teljesített kiadásokról is, amelyekből 1400 pengő jutott a színházi előadások támogatására. A pénztári jelentés elfogadása után megállapították az 1931-32. évre szóló költségvetést is,

amely 9500 pengő bevételt és 9500 pengő kiadást tüntet fel.

Hosszabb vita indult meg ezután a kedvezményes jegyek kiosztása körül, amennyiben többen kifogásolták, hogy a Szinpártoló Egyesület egyes tagjai a részükre járó kedvezményes jegyeket idegeneknek is átengedik s ezzel a színház bevételi lehetőségeit rontják. Számos felszólalás után azonban megállapodtak abban, hogy komolyabb lépésre nincs szükség, mert ez az anomália a tagok szaporodásával önmagától meg fog szünni. Ezután Somlyay József főtitkár az ülés legnagyobb jelentőségű tárgyát, a színműpályázat ügyét terjesztette elő. A határozati javaslat erre vonatkozólag így hangzott:

Határozat színműpályázat kiírása iránt

Mondja ki a választmány határozatilag, hogy:

A Debreceni Szinpártoló Egyesület országos pályázatot hirdet egy egész estét betöltő színdarabra, melynek tárgya az idegen imperium alj jutott magyar kisebbség életéből van véve.

A pályanyertes darab első előadása joga a debreceni Csokonai-színházé, melynek a darabot előadás céljából a szerző tartozik díjtalanul átengedni. Egyébként a pályanyertes darab a szerző tulajdonában marad s azzal szabadon rendelkezik.

A pályadíj 1000 pengő. A géppel írott pályamunkák 1932 január 1-ig küldendők be jelzés levéllel együtt a debreceni Csokonai-színház titkári hivatalához.

Az elbírálás tekintetében a Szinpártoló Egyesület korlátlanul dönt és csakis abszolút értékű darabot fogad el.

A javaslatot dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok szólott hozzá. Rámutatott arra, hogy a színműirodalomunk egészségételen alappon áll. A színműirodalom szintjét a fővárost színházak kereslete szabja meg. Minden pesti színháznak van egy-két darabszállítója s akármilyen tehetséges legyen más, nem fogadnak el tőle darabot. Ez a pályázat ismeretlen új tehetségeknek nyit utat. Nagyon helyes az is, hogy a témakört előírják, mert esodálatos módon a kisebbségi magyar sorssal való foglalkozást tíz éven át teljesen elhanyagolta a magyar színműirodalom.

A tanácsnok nagyhatású felszólalása után a választmány kimondotta, hogy a pályázat határidejét a javaslatból eltérőleg 1932 január 1-én állapítja meg.

Kimondották ezután, hogy az egyesület anyagi erőinek növelésére matinékat fognak rendezni

Vita a „kaviár” körül

Ezután dr. Nagy János ügyvéd szólalt fel s hangoztatta, hogy a „Rád bízom a feleségem” című darab teljesen erkölcsstelen mű. Sok uricsaládót ismer, akik azért nem járnak színházba, mert ilyen darabokat is adnak.

Bodnár Géza: Kell a kaviár is!

Perjéssy Mihály elnök válaszában hangoztatta, hogy az egyesület a műsorra nem gyakorolhat befolyást, azonban mindig mindent el fognak követni, hogy minél jobb és minél értékesebb darabok kerüljenek színpadra a Csokonai-színházban.

Grósz Nagy Ferenc azt hangoztatta ezután, hogy a színházban ma kissé drágák a helyárok. Tavaly, mikor nem volt Szinpártoló Egyesület, olcsóbbak voltak a helyárok.

Perjéssy Mihály elnök válasza

után rámutatott arra is, hogy a jövő szezon kezdetén a Szinpártoló Egyesület át akarja venni a bérletgyűjtést. Lehetővé akarja tenni, hogy a nehezebb helyzetben lévő bérletkészek részletekben is fizethessék a bérlet árát.

Tatay Zoltán tanácsnok arra hívta fel ezután a figyelmet, hogy a színházi zenekart nem lehet jazz-zenekarral helyettesíteni és kérte, hogy rendes zenekar beállítása érdekében lépjen közbe az egyesület.

Több felszólalás után Bodnár Géza igazgató tolmácsolta a betegesen fekvő Kardoss Géza színiközlését a Szinpártoló Egyesület iránt érzett hálóját s ezzel a választmányi ülés véget ért.

Ma délután lesz Stieber Jánosné temetése

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Városszerte nagy részvétel keltett özv. Stieber Jánosné halála, aki egyike volt a debreceni magyar társadalom legüdvösebb hölgytagjainak. Az ipar-tesztület elnöksége ezután kéri a tagjait, hogy Stieber Jánosné temetésénél is inkább, mert néhai férjével együtt lelkes barátjai és támogatói voltak az Iparoskörnek, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A temetés ma, esütőtökön délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint.

Sztrájkra igazított két debreceni cipőmunkás

A debreceni rendőrség szerdán délelőtt őrizetbe vette Nagy István és Kovács László cipőszegőket, akik az egyik Csapó-utcai cipőüzemben sztrájkot kezdtek és meg akarják akadályozni, hogy a többi munkások is munkába álljanak.

A rendőrség magánosok ellen erőszak címén indított eljárást a két munkás ellen.

Növendék hangverseny a Városi Zenekolában

A debreceni városi zenekola növendékei szerdán este magas színvonalú kamarazene hangversenyt rendeztek Eysler Mihály tanár vezetésével. A koncert műsorán Beethoven-, Mozart- és Goldmark-darabok szerepeltek, amelyeket Fűredyné Halacsy Margit, Eysler Mihály, E. Csapó Etelka és Buzsák Gábor tanárok növendékei interpretáltak kifogástalan együttesekben. A közönség úgy a jeles előmeneteli növendékeket, mint tanáraikat lelkes ünneplésben részesítette.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Csontka Gábor barbély fia Gábor, Szalkay Márton gazdasági eszelő fia József, Varga Sándor gépész fia Sándor, Váradi László Kovács leány Viola, Ecker Dezső pénzbeszedő fia Andor, Rácz Lajos nmsz. fia Lajos, Marton Alajos méneskari százados leány Irén, Tóth Ferencz János fia Ferenc, Vasas Mihály Kovács leány Gizella, Vársárhelyi József fm. fia József, Fehér János tehenész leány Zsuzsa, Hüse Imre erdőőr fia Imre, Szabó Lajos fm. leány Irén, Geréb Mihály fm. fia Károly, Rákosi Sándor tehenész fia József, 2 halvaszületés és 5 fővénytelen újszülött.

Házasságok: Ottományi Sándor—Starkadia Ilona, Haszna Antal—Árva Erzsébet, Kovács János—Szabó Erzsébet.

Helyhozságok: özv. Juhász Istvánné ref. 60 éves Mikespércsi ut. 10. Szabó András ref. 62 éves Kishegyesi ut. 40. özv. Stieber Jánosné rkath. 86 éves Batthány-u. 6. Nagy Imre ref. 7 hónapos Pesti-u. 4. Oláh Sándor ref. 11 hónapos Csapó-u. 37. özv. Bauer Jánosné ref. 85 éves Kossuth-u. 26. Péntek József ref. 67 éves Lorántffy-u. 42.

Ünnepélyes vacsorán búcsúztatták a nyugalomba vonuló Verzár Kálmán kormányfőtanácsost

a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatóját

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Ünnepélyesen fényes keretek között búcsúztatta a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara a debreceni és ezennel az egész magyar pénzügyvilág kimagasló alakját, Verzár Kálmán kormányfőtanácsost, vezérigazgatót, aki a legutóbbi napokban megtartott évi rendes közgyűlésen vonult nyugalomba. Szerdán este az Arany Bika kistermében tartott búcsú-vacsorán a Debreceni Első Takarékpénztár részéről résztvettek az ünnepelt kivül Koulóssy Dezső alelnök, dr. Czeglédy Mihály gazdasági főtanácsos, földbírtokos, Steinfeld István kormányfőtanácsos, földbírtokos, Gyarmathy István földbírtokos, Kardoss Gyula nagykereskedő, a Kereskedő Társulat elnöke, igazgatósági tagok: dr. Tervey Tamás ügyvéd, alelnök, Bárdoss Géza, Debreczeny Jenő, a világitási vállalat nyugalmazott igazgatója és Darvas Béla földbírtokos, felügyelőbizottsági tagok. A tisztviselőkar teljes számban jelen volt, élén Ver-

sényi Tibor kincstári főtanácsossal, az intézet vezérigazgatójával.

Az intézet bensőséges ünnepében osztozott a debreceni bankvilág és több pénzügyi vezetői jelentek meg Verzár Kálmán nyugalomba vonulásának alkalmára rendezett búcsúztatón.

A vacsorán elhangzott felköszöntők során az igazgatóság részéről Steinfeld István igazgatósági tag, a tisztviselőkar részéről Szarukán Sándor igazgató mondottak felköszöntőt, amelyekből világosan rajzolódt ki az a tevékenység, amit Verzár Kálmán a Debreceni Első Takarékpénztár élén a tiszántúli hiteléletében kifejtett.

A felköszöntőkre, amellyel megérdemelt nyugalmat kívántak az ünnepeltnek, Verzár Kálmán megalóztatott szavakkal válaszolt és megköszönte az iránta megnyilvánult szeretetet és ragszkodást.

A búcsú-vacsora résztvevői a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

Interpellálni fognak a Házban a nyiregyházi gyilkosság főtárgyalásáról

Budapest, február 25. Meskó Zoltán interpellációt nyújtott be a képviselőházban, melyben kijelenti, hogy a Klein-féle nyiregyházi gyilkossági pernek tárgyalásán a bíróság a közérkölcenség megóvása érdekében nem élt a kellő és a bünyvádi perrendtartásban biztosított

gondossággal. Jogász képviselők között élénk vita indult meg az interpelláció felett és az az álláspont kerekedett felül, hogy a tárgyalás vezetésébe senkinek sincsen beleszólása és teljesen a bíró megítélésére van bízva. Meskó Zoltán a jövő szerdán mondja el interpellációját.

Társas vacsora Rákosi Szidi tiszteletére az Ujságíró Clubban

(A Debreceni Ujság tudósítójától) A debreceni Szinpártoló Egyesület szerdán este fél 9 órai kezdettel rendkívül látogatott és előkelő közönség részvételével megtartott vacsorát rendezett a Debrecenben tartózkodó Rákosi Szidi tiszteletére. A vacsora a debreceni Ujságíró Clubban folyt le, ahol élükön Perjéssy Mihály elnökkel megjelentek a Szinpártoló Egyesület vezetői, a színtársulat és az újságíró társadalom vezetői.

A clubba érkező Rákosi Szidit a debreceni újságíró társadalom tagjai fogadták, majd megkezdődött a vacsora, amelyen az első felköszöntőt Perjéssy Mihály tanácselnök mondotta s hangoztatta, hogy ő, mint kálmánista szentül hisz a predesztinációban és ilyen predesztinációs elrendelésnek tartja, hogy a Rákosi család olyan kiváló értékeket adott a magyar nemzetnek, mint Rákosi Jenő, Rákosi Viktor és Rákosi Szidi.

Az ősz nagyasszony megalóztatóan kedves és közvetlen szavakkal válaszolt a felköszöntőre.

— Én nagy szeretettel viseltem Debrecen város és a debreceniek iránt, — mondotta — és megpróbálom holnap is lenyűgözni a debreceni duplikumot, hogy szeretetüket állandósítsam.

Medveczky Károly szellemes felköszöntőjében Perjéssy Mihály elnököt üdvözölte s ugyancsak ő rá mondott felköszöntőt Vág Sándor igazgató is. Fényes Jenő a Szinpártoló Egyesület színdarab pályázata kapcsán a magyar irodenta fontosságát hangzattatta s rámutatott arra, hogy a megszállott területen magyar kisebbséget nem ismer-

hetünk el, csak magyar többséget ismerünk.

Halassy Mariska mondott még rendkívül nagyhatású, könnyekig megalóztató felköszöntőt Rákosi Szidire.

Rákosi Szidi válaszában hangoztatta, hogy életében először jár Debrecenben, mert eddig soha sem hívták. Ugy érzem, hogy ez egyszerűsággal az utolsó utam, ami ide vezet.

— Ti fiatalok — mondotta, — jöjjetek utánam bátran, nagy akaratral, mert nagy akarat kell ahhoz, hogy elviseljétek mindazt, amit én a színpadon 66 éven át elviseltem.

Végeztül Perjéssy Mihály elnök köszönte meg a felköszöntőket s poharat a legnagyobb debreceni művészetre, Halassy Mariskára ültette.

A vacsora résztvevői a késő éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Ügynököket
fix fizetéssel és magas jutalékkal
keresek.
Cím meg tudható a kiadóhivatásban:
Kossuth-utca 3. l. e.

FŐISKOLA

A Csaba Bajtársi Egyesület gróf Tisza István társának táborszása

A Csaba Bajtársi Egyesület gróf Tisza István társának szerdán este a Gambinushan nagyszerű táborszást tartott, amelyen az orvostanballgatók rendkívül nagy számban vettek részt. A táborszás megjelent dr. Tóth László Csaba-vezér, aki megnyitotta beszédében az egyes bajtársi táborszást nemcsak versenyre hívta fel. E célra alapítottak a Csaba-bál bevételéből egy ezüst-serleg viadordíjat, amelyet a versenyből kikerülő győztes társ fog kapni.

A táborszás műsorát Blahó Tibor felolvasása (Herezeg Ferenc a magyar orvos szerepéről), Tar és Fehér hegység-szima, Losonczy Ferenc szép éneke, Rusinszky Alajos vitatémája a magyar faji kérdéssel, Novák József kritikája, Darvas Nándor orvosi felolvasása és végül végül Novák József humoros előadása tették változatossá. Tíz órai órákban a vezér elszakított területeken élő magyar véreink tiszteltetésére két perces felállást rendelt, majd a táborszás hivatalos véget ért. A gaudium a késő éjszakai órákban ért véget, amikor a társak salamanderben elvonultak.

A városi megítélési kódex megváltoztatásáról

A városi közgyűlés a közlekedési szabályrendelet tárgyalása alkalmával felterjesztést intézett a belügyminiszterhez és kérte, hogy a közlekedési kódexnek a mezőgazdasági sérelmes intézkedéseit változtassa meg. A miniszteriumok viszont megígérték a várost, hogy alkossa meg a közlekedésre vonatkozó helyi szabályrendeletet. A város most újabb felterjesztésben kérte a két miniszteriumot, hogy a közlekedési kódex megváltoztatása ügyében hozzanak valamilyen döntést, mert enélkül a város sem tudja megalkotni a közlekedési szabályrendeletet.

A Polgári és Gazdakör közgyűlése

Vasárnap délután impozáns keretek között tartotta a Debreceni Polgári és Gazdakör évzáró és tisztújító közgyűlését. A kör vezetőségén kívül megjelentek a közgyűlésen dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vásáry István polgármester, mint a kör díszelőnökei is, s rendkívül nagy számban vettek részt a közgyűlésen a kör gazda- és tisztviselői tagjai.

A közgyűlésen Balogh István kör elnök elnökölött s az elnökség beszámolt a kör múltévi sokoldalú tevékeny működéséről. A jelentést, valamint a beterjesztett zárszámadásokat és költésgelőirányzatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Ezután került sor a tisztújításra, a közgyűlés közfelkiáltással a régi vezetőséget újra megválasztotta, csupán annyi változás történt, hogy a véglegesen lemondott Bakóczy Mihály főjegyző helyett főjegyzővé Pásztor János, aljegyzővé pedig ifj. Nagy József választották meg. A megválasztott tisztikar nevében Balogh István elnök mondott a közgyűlésnek köszönetet a bizalomért, kérve a kör tagjait, hogy a vezetőségnek a kör kulturális munkásságára irányuló tevékenységét a jövőben is támogassák szíveskedjenek.

Vitéz Szegedy Gyula főmérnök szabadelőadása a debreceni Vitézi Társaskörben

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A debreceni Vitézi Társaskör szerdán este hat órai kezdettel igen nagyszíkerű előadást rendezett a Ker. Nemzeti Liga dísztermében, amelyet zsúfoltságig megtöltött az előkelő közönség. Ott volt vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, vitéz székkapitány és neje, vitéz Berényi István ezredes, vitéz Lépes Győző ny. ezredes, v. Porubszky Andor százados és neje, vitéz Báthory István százados, vitéz Somogyi Rezső főszámvevő, vitéz dr. Dávid Géza nagykereskedő és még igen sokan a város előkelő, urai társadalmából.

Vitéz Szegedy Gyula, Debrecen város világitási vállalatának főmérnöke volt az előadó, aki rendkívül nagy szaktudással és igen élvezhető, szórakoztató és szemléltető előadás keretében beszélt általában az elektromosságról, különös tekintettel a magasfeszültségű áram ellen való védekezésre berendezésről. Bemutatta a primer-berendezést működés közben is s ismertette ennek rendkívül nagy jelentőségét a gyakorlati életben. A szemléltető előadás megkezdése előtt még rámutat

tott arra a sokoldalú eshetőségre, amely az emberiség jövő életében az elektromosság hatása alatt bekövetkezhetik. El fogja érni — talán nem is olyan sokára — az emberi ész azt, hogy a szervezet különböző hányait elektromos töltésekkel fogják majd pótolni, s ezáltal az átlagos emberi életkort 70—80 évre növelhetik. Jellemző erre és könnyen el is képzelhető, ha rá gondolunk arra, hogy az emberi szervezethez szükséges oxigént ma még csak a vér köleszöngi. Lehet, hogy nemsokára már az elektromos áram fogja pótolni a kimerült, fáradt véréseinek munkáját, amelyek nem tudják bizonyos idő múltán a szükséges oxigént adni. Elektromos besugárással már most is kísérleteznek és pedig igen kielégítő eredménnyel.

Az elméleti előadást a gyakorlati szemléltető beszámoló követte, amely minden tekintetben kielégítette a jelenlevők kíváncsiságát. A nagy szakudású és tudományos szempontból is kivételes jelentőségű előadásért a közönség lelkesen ünnepelte az illusztris előadót

társa volt Bálint István gazdaságában.

Két tudat hallgatott ki a bíróság, akik az előzményekről nem tudtak semmit, s így azt sem, hogy meg volt-e töltve a fegyver. Ők csak a

lövés zajára lettek figyelmesek. A törvényszék végül is felmentette Bálint Istvánt a vád alól, s fiatalkorát azonban gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt 15 napi fogház büntetésre ítélte.

Szombaton kezdi meg pénzügyi előadásait dr Varga Lajos ügyvéd a debreceni ÉME-n

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Mint azt már közöltük, az ÉME felkérésére dr. Varga Lajos február 28-án délután 6 órakor tartja meg korábbiól. Sümeghy József elhalálása miatt elmaradt előadását. A mondott napon, szombaton megtartandó előadás a bankpolitika eszmekörében mozog. Az előadás célja: felvilágosító tájékoztatás a mai pénzügyi válságnak okairól. Előadó megismerteti azokat a rendelkezéseket, amelyek mint a hányadrész arányfedezeti pénzügyi rendszerűek és az ezzel egytest-egylélek pénzügyi szervezetnek szinte kizárólagos, valutavédelmi politikája miatt a mai pénzügyi válságot előidézték. Megvilágítja ennek a valutapolitika törvény- és alapszabályellenességét. Ezzel kapcsolatban kimutatja az alapszabályoknak végzetes hiányosságát, ami miatt a mezőgazdaság hosszulejárata kölcsönökhöz

nem iuthat. Végül a Nemzeti Banknak számadásából bizonyítja azt a, csak kedvezőtlennek mondható tény, hogy a papírpengőnek törvényes fedezete évek óta apad.

Ez az előadás, melyre különösen fellhívjuk a gazdák, iparosok, kereskedők, a pénzügyi körök és általában a közönség figyelmét, egyelőre csak a már válságos pénzügyi helyzet felől nyújt tájékoztató felvilágosítást. Azt a módot pedig, amellyel törvényes alapon és a saját erőnkül, tehát külföldi segítség nélkül hogyan lehetséges a pénzügyi válságnak megszüntetése, továbbá azt, hogy a hosszulejárata hitelműveletek érdekében Magyar Nemzeti Banknak szervezetét miként kellene megretormálni; dr. Varga Lajos március 2-án, hétfőn ugyanott „Nemzetpolitika” címen megtartandó előadásának keretében ismerteti meg.

Tizenkétezer pengőt kér a város a külsőségi postakézbésítésért

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Többször írtunk már arról, hogy a város a külterületeken rengeteg kézbesítést végez a postakincstár helyett, viszont ezért semmiféle ellenszolgáltatást nem kap. Sőt még a pótdíjakat is a posta kapja. A város most átiratot intézett a postaigazgatósághoz és közölte, hogy a külsőségi kézbesítést csak akkor vállalhatja tovább, hogyha ennek költségeihez a postakincstár évi 12.000 pengővel hozzájárul. A postaigazgatóság most értesítést küldött, hogy a javaslatot felterjesztette a vezérigazgatósághoz, mire a város a vezérigazgatóságnál is megsúrgette az ügy elintézését, azzal, hogy ha jogos kérelmét nem teljesítik, kénytelen lesz beszüntetni a külsőségi kézbesítést.

ségeihez a postakincstár évi 12.000 pengővel hozzájárul. A postaigazgatóság most értesítést küldött, hogy a javaslatot felterjesztette a vezérigazgatósághoz, mire a város a vezérigazgatóságnál is megsúrgette az ügy elintézését, azzal, hogy ha jogos kérelmét nem teljesítik, kénytelen lesz beszüntetni a külsőségi kézbesítést.

Súlyos kimenetelű tréfa a vadászfegyverrel

Leakasztotta gazdája puskáját egy gazdasági cseléd és lelötte barátját

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Súlyos szerencsétlenség történt a múlt év április elején Bálint István vámospécsi gazdálkodó tanyájánál. A gazda bent volt éppen Debrecenben és a szobáját meszelték az aszszonyok. Természetesen ki kellett hordani a lakásból a butorokat és így a Bálint szolgálatában levő A. J. kiskorú cseléd-leakasztotta a fáról a kétesövű vadászfegyvert is és a vadvírat szerint a fésűtartóban levő töltényt betette a csőbe, majd kilépve az ajtón, az udvaron levő Bíró Sándor 15 éves társára fogta tréből.

— Na Sanyi, most meglőlek — mondotta nevetve, a következő pillanathban azonban döbbenéssel elsült a fegyver és mint később megállapították az orvosok, negyvennyolc sörét furódott a szerencsétlen fiú testébe. A sörétek mellett, karján és lábán találták Bíró Sándort, aki eszméletlenül esett össze. Husz napon

tul gyógyuló sérüléseket szenvedett. Bálint István és a fiatalkorú ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértes címén indult meg az eljárás s ügyüket tegnap tárgyalta dr. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök. A tárgyaláson Bálint István előadta, hogy ő otthon sem volt, nem töltötte meg a fegyvert s a lövedék pedig a vadászfegyverben hasznavehetetlen volt. A fiatalkorú vádlott azzal védekezett, hogy a fegyvert ő megtöltve találta. Tudta, hogy a puská egyik oldalán a závarzat nem működik s ő ezt a kakast akarta felhuzni. Véletlenségből történt csak, hogy a másik kakast huzta fel és megnyomta a ravaszt. Nem akarta megsebesíteni a pártását, aki cseléd-

Botrányos tüntetést rendeztek a kommunisták a francia képviselőház karzatán

Leszavazták a Laval kormányt a munkanélküliség kérdésében

Páris, február 25.
A Laval-kormány a képviselőház keddi ülésének végén szenvedte első vereségét, anélkül azonban, hogy ennek a leszavazásnak politikai következménye volna, tekintettel arra, hogy a bizalmi kérdést nem vetették fel. A kamara ugyanis 285 szavazattal 268 ellenében elfogadta azt a szocialista indítványt, amely a munkanélküliség enyhítésére szolgáló összeget a pénzügyi bizottság határozatának megváltoztatásával 25 millióról 100 millióra emeli fel. Landru munkügyi miniszter lába igyekezett a kamarát a szocialista indítvány ellen hangolni azzal az érveléssel, hogy a kormány által költségvetésbe beállított 13 millió frank is elegendő erre a célra, mivel a valódi munkanélküliek száma tulajdonképpen nem tesz ki többet, mint 33 ezret. A miniszter beszéde közben a karzaton nagyszámban összegyűlt kommunisták óriási zajt csaptak.

„Eljen a kommunistapárt! — kiáltották, valamint „Munkát és kenyeret!”, majd 20 milliódot költenes fegyverkezésre és csak 20 milliót a munkanélküliekre!” Ugyanakkor pedig óriási tömeg röpiratot szórtak

le a megdöbent képviselők közé. A rendőrségnek kellett közbelépnie, hogy a rendet helyreállítsa és az ülést csupán a tüntetők eltávolítása után folytatták. Az ülés szónoka Léon Blum, a szocialistapárt vezetője volt, aki igen éles támadást intézett a kormány ellen, amely szerinte Genében azt emlegeti, hogy Franciaországnak 350.000 munkanélkülie van, hogy ezzel hatást tegyen a hallgatóságra; míg a házi használatra megemlíkezik 33.000 munkanélkülről, holott mindenki tisztában van azzal, hogy a munkanélküliek száma eléri a százazretet.

MÁLNÁSI MÁRIA
természetes alkalikus és sós savanyúviz
Influenza, asthma, torok, gége és légcső
betegségeknek kitűnő hatása.
Gyomorégést azonnal megszüntet.
Mindeműt kapható.

Keltetőgépek műanyák
Bészler Lajosnál a Csonkatorony mellett.

Miert eredményes a Debreceni Újság hirdetése?
Mert a Debreceni Újság a Tiszántul legrégebb és legelterjedtebb napilapja.

Mindeféle bel és külföldi szén, koks, tojásbrikett, tüzfifa és Berentei szén.
Reforma bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető
Csepő-uca 28. szám. Telefonszám: 4-49

Bíróválasztás lesz Derecskén

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Derecske községben február 28-án szombaton tartják meg a bíróválasztást. Az állásra Böresök Sándor eddigi főbíró és B. Kiss Sándor pályáznak. A választásból előreláthatólag Böresök Sándor kerül ki győztesen, aki 9 éve főbíró és előzőleg hat éven át törvénybíró volt. Derecske község főbíróvága alatt bírási feladást látta el. Tizenegy ártózi kint tartak, a főteát kiburkolatozták. A szegényház, vágóhid, községháza, strandfürdő, fővölde, 3 elemi iskola, 2 jegyzői házával az ő nevéhez fűződnek. Minden jel szerint Böresök Sándor továbbra is megmarad a főbírói székben, mert a község lakossága puritán, népét szerető magyar embernek ismeri és őszinte bizalommal viseltetik irántában.

Súlyos baleset az állomáson kocsiakcsolás közben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Ifjú Székely Imre debreceni máv. kocsiakcsolász a múlt év február 15-én azt a megbízást kapta, hogy vitéz Pál Imre társával kapcsolja a nyírábrányi vonathoz azt a személykocsit, amelyet Budapestől Nagybányára irányítottak. Hajnali 3 és 4 óra között megkezdtek a munkát s miután a két kocsi között Pál Imre befejezte a kapcsolást, a kocsi átjáróhidját ifjú Székely Imre felülől leengedte. Ugyanebben a pillanatban hirt a kocsi közé a göztömők összekapcsolása céljából Plánics Lajos máv. munkás, akinek a fejére esett a lecsapódó vasátjáró és 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

Gondatlanságból okozott súlyos testisértes emiatt indult meg az eljárás ifjú Székely Imre ellen. A tegnap esti tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem vette észre Pláni-

csot a kocsi között. Vadász László máv. felügyelő, tanu kijelentette, hogy ilyen esetben mindig annak kell meggyőződnie arról, hogy a kocsi összekapcsolása teljesen megtörtént, aki a göztömőknel van elfoglalva. Ezt Plánics elmulasztotta megtenni s ez okozta a balesetet. Dr. Atdorier István királyi ügyész a vádat elejtette.

Ujabb értekezlet a homokkerti villamos és autóbuszforgalom ügyében

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A homokkerti villamos létesítése ügyében a város nemrégiben közölte álláspontját a Helyiutas Igazgatóságával. A feltételek szerint a város hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a HÉV egyelőre ne villamosít, hanem autóbuszjáratot létesítsen a Homokkerten, azonban ezzel szemben ragaszkodik ahhoz, hogy a HÉV is járuljon hozzá a Szabó Kálmán-utca kiburkolásának költségeihez.

A homokkerti villamos, illetőleg

autóbuszforgalom ügyében szerdán délelőtt értekezlet volt a polgármesternél, ahol megjelent Erdélyi Vincze a HÉV központi igazgatója, Gál Samu igazgató, míg a polgármesternél kívül a várost Zöld József főjegyző és Miszthly Károly főjegyző képviselték.

A tanácskozás alkalmával a HÉV kiküldöttéi elvileg elfogadták a város feltételeit, közölték azonban, hogy részletes válaszukat csak 10-12 napon belül adják meg.

Elítélt a debreceni törvényszék egy sektáriánus „apostolt”

Magdeburgból hozott rejtelmes röpiratokat terjesztett a Tiszacsegei vonaton egy hajdusoboszlói fantasztikus hittérítő

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Rendkívüli érdekes sajtóvétség ügyében tárgyalat tegnap délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A vádlott Fehér András hajdusoboszlói földműves-napszámos volt, aki ezenkívül még azzal is foglalkozott, hogy egy új sektáriánus tanait hirdette. Ehhez föltétlenül szükséges volt arra is, hogy a hírhedt magdeburgi ügynevezett „Ortorony” kiadó cégtől különböző theozofiai és a sektáriánusok tanainak megfelelő röpiratokat rendeljen. Rendelt is néhány darabot azzal a szándékkal, hogy ezeket majd a Tiszacsegei eszpló munkások között terjeszteni

fogja és így szerez majd híveket a legújabb sektáriánus.

A múlt év augusztus 17-én felült a Tiszacsege felé induló vonatra, kezében a „Hol vannak a halottak?” című rejtelmes röpirattal. A vonaton derék magyar emberek között hirdette tanait és felajánlotta, hogy tizenhat fillérért hajlandó a „Hol vannak a halottak?” könyvecskét rendelkezésükre bocsátani. Közben ígéretet hirdetett, amelyek az ő és hozzá hasonló beteg gondolkodású társai agyában fogamoztak meg. Volt a kocsiiban egy római katolikus ember, akinek szintén felajánlott egy ilyen füzetet a modern hittérítő, aki azonban a legnagyobb felháborodás hangján utasította vissza a többiek-

kel együtt az ajánlatot. Kijelentette, hogy ő vallásos ember, nincs szüksége ilyenféle hóbortokra, amelyek csak butításra valók. Heves vita keletkezett ebből kifolyóan s közben felvetődött a világháború kérdése is, amelyről a hittérítő kijelentette, hogy azt az örökök csinálják.

Igy tehát Fehér András felsült a hittérítő munkájával, ellenben megindult ellene a bünyvadi eljárás sajtóvétség emiatt. Dr. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök tárgyalta az ügyet. A főtárgyaláson Fehér András kijelentette, hogy ő nem pénzért terjesztette a füzeteket. Egyébként pedig Isten parancsát követte, amikor megrendelte Magdeburgból a könyvecskéket. Ezek arra szolgálnak, hogy akiknek füleik vagyon, hallják, akiknek pedig szemük vagyon, olvassák. Jaj volna nekem, ha nem hirdetem Isten igéjét. Mert Máté evangélista is mondja, hogy hirdessék az igét. Én csak ezt tettem.

Ezzel szemben több tanu azt vallotta, így Székely Imre magánisztáviselő is, aki ugyanabban a kupéban utazott, hogy Fehér András pénzért kínálta a röpiratokat. Ugyanezt tapasztalmazza Molnár József felolvasott vallomása is. — A tanuallomások alapján a törvényszék sajtóvétségben mondotta ki bűnösnek Fehér Andrást és hét napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a vádlott felebbezett.

TARCA

Fajtság és egyéniség

Elmondta a Csapó-utcai egyházközség kulturstíjén 1931 február 15-én vitéz Besseyei Lajos dr.

III.

Az embert, több mint 2000 évvel ezelőtt, Aristotelész így határozta meg: „az ember társas lény.” Minden defínió a meghatározandó fogalomnak a leglényesebb sajátosságát nevezi meg, így van ez a kiváló görög böles ezen most idézett meghatározásában is. Az embernek szinte kelészámíthatatlanul sok és sokféle testi és lelki tulajdonsága van, de ezek között kétségtelenül a legfontosabb a társadalom-alkotás, ténye. Az állatvilágban ugyan vannak olyan fajtak, amelyek szintén formálnak ilyen közösségeket, pl. a méhek, hangyák, de olyan fejlett fokozat és akkora képzetési erővel, szükség-szerűséggel, ahogyan ez az emberek-nél történik, sehol másutt nem találkozzunk.

De az emberek társas lényiségéből következik egy feltétel, ami nélkül még csak el sem képzelhető egy békés és boldog társadalom kialakulása és ez az egyéniség korlátozása. Az „én”-nek minden olyan

tulajdonságát, ami a közös érdekre befolyásolható, meg kell béklyóznia és a legkerékdebbben bele kell illeszkedni a többinek, az egésznek a rendszerébe. A társadalom egy hatalmas kyclops-fal, amelyben az egyes köveknek a legszorosabban simulniok, tapadniok kell a többihez, a körülfüggő levőkhez, úgy hogy hézagok nem maradhatnak, sem a szomszéd daraboktól el nem szigetelődhetnek, mert akkor sem az egyes, sem az egész fem nem állhat, meg nem maradhat. Az egyes ember tehát mindig kisebb-nagyobb áldozatot hoz, lemondást gyakorol, önmagát legyőzi, csak hogy ez által a társadalom boldogulását előmozdítsa és benne természetesen a saját maga hasznát is munkálja. Egy salátságos harcot kell ekép megvívunk állandóan: küzdünk a létünkért, a földi javunkért, előhaladásunkért, még pedig úgy, hogy mások között és mellett, sőt mások ellen és a többin felülkerekedve céljainkat elérhessük és ugyanakkor, ezzel egyidejűleg és párhuzamosan, fékezzük magunkat, legyűrjük szélsőségeibe lendülő hajlamainkat, mások mellé és köré, sőt másokhoz való kapcsolódásra és másoknak alárendelésre szabályozzuk magunkat. E két irányu küzdelem helyes vezetése, lefolytatása igen nehéz feladat: többször nem sikerül, mint igen. De hát a mesebeli kék madarat, a boldogság szimbólumát, mindnyájan kergetjük, vadászunk, szeretetük megfogni, azonban,

mint Maeterlink elmondja, a kék madár legtöbbször utólérhetetlenül tovaszáll tőlünk.

Ennek a rendkívül nehéz egyensulynak, az altruizmus és egoizmus kiegyenlítésének a keresésére, folyamatos hajszolására tehát el vagyunk kötelezve. Egyes korszakok uralkodó eszméiknél, mondhatjuk: világnézetüknél fogva alkalmasabbak e harenak a sikeres megvívására, mint mások. Például a középkor századában a monarchikus elv, amikor császárok és királyok uralkodtak a nemzeteken és az egykori hierarchia a virágkorát élte, ez az önkézdés könnyű volt: de a protestantizmus felszabadította az individuumokat, amelyek folytán több-több jogot követeltek maguknak, úgy hogy a mai idők már egyáltalán nem felelnek meg, nem jök e küzdelemnek eredményes, egyénre és társadalomra nézve egyaránt üdvös lefolytatására. Mert ma az egyéniség szertelen elhatárolódásának, szinte mértéketlen és szabálytalan kifejezésének az aranykorát éljük. Ma trónon ül az „én” és rabszolga-nyájának nézzük a társadalmat. Epen ezért kyclops-fal omladozik-bomladozik, törmelékkepek el a szilárd pillérek helyét, melyben porrá salakosodik az egyes kö is, az egész építmény is. Ma az önzés üli az orgiát, amelyeken az egyéni érdek aranybálványának töm jéneznak szüntelen és az önzetlenség valósággal neveltség tárgyául szolgál, szánakozó érzéssel néznek rá. Epen

azért lehetetlenül forrong minden, pereg és örföngő keringéssel kavarg az egész világ, annak összes értéke és hagyományos becsé, mint-ha csak visszatér volna a teremtés előtt létező chaosz.

Ez az állapot pedig nemcsak rajtunk kívül, a külföldön van így, hanem nálunk is, ide bent. A kiegyenlítés minden vonalon megörlött, úgy az anyagi, mint a szellemi téren egyformán urrá lett. Matriális vonatkozásban a kapitalista rendszernek és a bankokráciának karmái közt vergődünk: aki bírja, az marja, vagyis az erős, az okos, a ravasz kihasználja anyagilag egyesekeket, sokat, egész tömeget. Szellemi életünk pedig folyton fokozódó mértékben mutatja az individualizmust tudományban és művészetben. Gondoljunk az újabb irodalmi törekvésekre, vagy a szobrászatban, festészetben, zenében megnyilatkozó és egymást gyorsan váltogató irányzatokra. Nézzünk szét az erkölcsi életünk morájián, ahol a szokásoknak, a divatnak, az újításoknak szakadatlan tömege forr és ebből mindenütt és mindig a legszertelenebb subjektívizmus áramlik elő.

IV.

A hortobágy-széli lovas, ha elvész a mai magyar pusztaságon, ha széttekint a magyar élet felett, ilyen dolgokat fog látni. Nem csuda, ha felkékben nem lesz nyugodt és elkezd kényezkedni. A volgamenti ösnek

A küszöbön összefagyva haldokolva találtak egy debreceni koldusasszonyt,

akinek a kilétét nem tudják megállapítani Targoncán szállították be a rendőrségre, ahol meghalt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szerdán reggel a Vörösmartyú-utca 8. számú házban szokatlan esemény játszódott le. Rápolthy János bírósági végrehajtó eselédje, Kerekes Juliánna ki akart menni a lakásból. Alig nyitotta ki az ajtót, látta, hogy a küszöbön egy öreg koldusasszony fekszik. Kerekes Juliánna megismerte, hogy ez a koldusasszony már többször járt kéregetni. Odament hozzá és költögetni kezdte, de a koldusasszony nem aludt, hanem eszméletlenül kivált és a költögetésre és rázogatásra csak moztogással válaszolt. A tapasztalatlan eselédleány nagyon megijedt és rendőrt szaladt. Az előérkező rendőr is költögetni kezdte az asszonyt, de az mégsem tért magához. Ekkor targoncást hívatott és az eszméletlenül koldusasszonyt bevitte a rendőrségre. A koldusasszony a rendőrségen, anélkül, hogy magához

tért volna, meghalt és a rendőrorvos már csak a beállott halált konstataálhatta. Megállapították, hogy a koldusasszony a hideg éjjelt a szabadban töltötte és teljesen összefagyott. Mivel semmi igazoló irat nem volt nála, kilétét nem tudják megállapítani.

A eselédleány vallomása szerint a koldusasszony rendszeresen járt kéregetni Rápolthyékhoz és valószínű, hogy most is adomány miatt akart hozzájuk menni, de a küszöbön elvesztette az eszméletét. A hajott koldusasszony személyleírása a következő: körülbelül hatvanöt-hetven éves, 140-145 centiméter magas, rövidre nyírt ősz haját viselt. Rövid férfi kabátot, piros szoknyát, fekete harisnyát és egész fűzős férfi cipőt találtak testén. Ha valaki felvilágosítást tudna róla szolgáltatni, jelentkezzen a rendőrségen.

Máglyára feküdt és meggyújtotta magát egy 18 éves fiatalember

Gazdájának pincéjében követte el a borzalmas öngyilkosságot

Szombathely, febr. 25.

Az öngyilkosságok krónikájában is szokatlannak borzalmas módon vett véget életének egy szombathelyi fiatalember. Alig 18 éves gyerekmeg a pincéjében a háznak, ahol dolgozott — szalmamagját rakott és azon elégette magát. Még hirtelen, mikor a házbeliek felfedezték. De mire a szűk pincében elő-

tották a tüzet, csak rettenetesen összepörkött hulláit találták meg. A fiatal öngyilkos Gersei János, egy szombathelyi szabómester fia, aki már hosszabb idő óta dolgozik a Kereszt-utca 16. szám alatti szabóműhelyben. A műhely tulajdonosa özvegy Gombásné, akinek három tanonca között a legeszesebb volt a 18 éves János.

Csendes gyerekek ismerték a társai és barátai is. Végezte a kötelességét rendesen. Munkaadója, az özvegyasszony is szerette. Nem volt vele több baj, mint más hasonlókorú gyerekekkel.

Amikor megtudták a műhelyben a szörnyű esetet, az asszony összeesett. Nehezen hozták eszméletre és azóta sem igen lehet vele szóbaállni. Nem tud magyarázatot találni az öngyilkosságára.

A kinok pincéje

Ahogy az előzményeket a rendelkezésre álló adatokból össze lehet állítani, Gersei János tegnap délután a tanonciskolába ment. Onnan este visszatért munkaadójához, rendesen megvaesorázott. Senki sem vett észre rajta semmit. Olyan volt, mint máskor.

Nyolc óra után azután eltűnt. Este fél kilenc tájban láрма verte fel a Kereszt-utca 16. sz. ház lakóit. — Tűz van!

Ég a pince!

Az udvar belső sarkán levő pincelejáróból akkor már sűrű gomolyokban tört ki a füst és elárassította a szűk udvart. A lakók ijedten tudultak ki az udvadra, néhányan pedig a tüzoltókat értesítették. Ezalatt néhányan megpróbálták megközelíteni a tűz fészket. Ugyanekkor a pincéből artikulátlán, fojtott ordítás hallatszott fel.

A lakók egyike elszánt kísérletet tett. Valaki bent van a pincében. — Nem lehet tétovázni, meg kell próbálni a lehetetlent.

Lélegzetét visszafojtva belevetette magát a füsttengerbe és leszaladt a lépcsőn. A szűk, alig hat lépés hosszú és széles pincét — melyet deszkafal oszt két részre — teljesen megfőltötte a füst. Az egyik rekeszben lobogtak a lángok. Amögül halatszott elő az ordítás.

Felszakította az ajtót és a füst mögött lobogó lángtengerből borzalmas látvány terült eléje. A lángok

között utolsókat vonagló emberi test feküdt.

Még hangok törtek elő a szája, de a tűz körülfogta teljesen és a hőben megrepedezett a felduzzadt hús.

Vizet hoztak, eloltották a tüzet. Majd a füst eloszlása után a gyenge gyertyafény alatt ott feküdt borzalmasan összeégített teste a 18 éves Gersei Jánosnak.

A vizsgálat folyamán megállapították az öngyilkosság tényét is. Gersei János nyugodtan készült a halálra. A pince bal kamrájába szalmából rakott máglyát. Egy liter petróleumot szerzett be vatahonnan, azután ruháját a pince jobbsarkába dobta, lefeküdt a máglyára és a máglyára öntött petróleumot felgyújtotta.

Hogy mit szenvedett a szerencsétlen fiatalember, azt csak a holttest helyzetéből lehet következtetni. És a teljesen összeégített, kinba dermedt arcáról.

Most már nem sok dolga van a bizottságnak. Csak az ok. Azt nem tudja senki.

A rendőrkezek sorra veszik a pince sakába dobott ruhákat.

A kopott kabát zsebéből jelentéktelen holmik kerülnek elő. Számológépcédula, azután egy Iparos Értesítő. Hogy is mondták...?

— A Janesi jó gyerek volt.

Már ugy van, hogy nem találak semmit, mikor az egyik zsebből gyűrött levél hullik ki. Rajta olvashatatlan sorok.

Talán a titok megfejtése. A levél alig olvasható, gyerekes betűkkel, amiket valószínűen az izgalom még olvashatatlanabbá tett.

„Kedves Szüleim!”

Ez a megszólítás után kisa gondolatok papírra vetve. Azt írja Gersei János, hogy már több, mint négy hete készül a halálra, de eddig nem tudta végrehajtani. Már többször a vonat alá akart feküdni. Tegnap délután is. Ne haragudjanak rá, de még a tanonciskolát is elmulasztotta.

Azután érthetetlen dolgok következnek.

Már-már visszavándorol a levél a borítékba, mikor a papír hátlapját két sor írás ragadja meg a figyelmet. Két titokzatos sor, csak egy része olvasható, de az is sokat mond.

.... a ... kulcs az Istenhez.”

Ki tudja, mire gondolt Gersei János 18 éves szabótanonc, mikor ezt leírta.

Százhatvanhét halottja van a kalkuttai himlőjárványnak

Kalkutta, február 25.

A hetek óta pusztító fekete-himlőjárvány áldozatainak száma a legutóbbi napokban 167-re emelkedett. A hatóságok lázas erőfeszítéseket tesznek, hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák. A betegség kitörése óta több, mint egymillió embert oltottak be himlőellenes szerrummal.

Ügynököket

lix fizetéssel és magas jutalékkal

keresek.

Cím meg tudható a kiadóhivatalban: Kossuth-utca 3. l.e.

könnyű volt, mert ő kifélé és befélé, akár előre, akár hátranzett, egyformán megnyugtató jelenségeket tapasztalt. De a mi késő ivadék veszedelmeket észlel erre is, arra is. A hajbaütött ember pedig önkéntelenül is azon tűnődik: miképpen mehekedhetnék meg, tarthatná fenn magát továbbra is?

Ha mi is a fajtánk jövődjére gondolunk és szeretnők azt biztosítani látni akkor — azt vélem — rövid eszmecsereinkben, amit eddig végeztünk, eleve meg van jelölve a fenmaradás útja. Először is általában nemzetünk egészének, vissza kell térnie a tiszta fajsághoz, másodszor egyen-egyen le kell mondunk a szertelen egyéniéskedéstől és önzetlenül bele kell olnadni a nagy egészbe.

Egyik feladat sem könnyű, sőt igen nehéz, mert mindkettő az uralkodó világnézettel kerül merő ellentétbe. Bármennyire is hatalmas most ugyanis a nacionalizmus értéke világszerte, mégis az internacionalizmus is egyre erősödő mértékben tör előre. Természetesen a nemzetköziség physiologiai absurdum, élettani képtelenség, majd nem azt mondhatnám: testi és lelki degeneráltság. Sajnos azonban, de tény, hogy a különböző kórok és nyavalyák ujjában egyre szaporodnak és gyarapodnak. Minket is veszedelmesen ellepelt a nemzetköziség epitémiája. Ha azonban élni akarunk,

és vérméret kívánunk lenni, nemcsak a könyvek befűsorában, muzeumi gyűjteményekben, a múlt visszafő emlékeiben törekszünk existálni, akkor vissza kell térnünk szent hagyományainkhoz, fel kell újítani fajiságunk legjellegzetesebb tulajdonságait, egyszerűen: ismét igaz magyaroknak kell lennünk. Nem a hegyes kucsma, nem a párdúcakagány, nem a vállra vetett puntra hiányzik rólunk: ez csak külsőség, már, üres felület. Leiki készségekre van szükségünk, évezredek távolára visszanyúló és gyökerével addig leérő, átöröklött sajátosságokra, melyek még ma is kiütözköznek belőlünk itt is, ott is, mint a sok dudva és bojtórján közt egy-egy nemes gabonaszár: ez a belsőség, ez a lényeg, ez a telis-tele élettartisznya. Biz ennek a visszahódítása, újra megszerzése rendkívül nehéz, verejtéket és vért gyönyöztető, de hát megéri. Egy valószínű feltámadást akarunk rajta megvásárolni!

Ez volna az egész munkája, mindnyájunk erőfeszítése. De ép így súlyos az egyéni feladat is. Már az előzőkben fejtegettem, mennyire az egyéniségek előretörésének, az egymást versenyezve legázolásnak a korszakát éljük ma, amiből viszont a társadalom felbomlásának és lezüllesztésének a szomorú jelenségei követhetnek. Egy ilyen korszakban arra vállalkozni, hogy levetkőzöm subtektívismussommal, feláldozom indivi-

duális hajlandóságaimat és iparkodom legsimulékonyabban beteljeskedni a nagy egészbe: ez valószínű heroizmus. Ezzel keresztet veszek vállamra, melynek súlya alatt talán hamar földre is rogyok? Esetleg még a nagypénteki szenvedésekből is el kell tűnni egyet-mást, ha sokszorosan lelkisínyítve is és claprözva? De a husvéti feltámadáshoz a nagy-pénteki Golgotán keresztül vezet az út! Azonban kétségtelen, hogy egy-két egyén hiába csinálja ezt meg, ha a többi nem követi, hanem jár a mostani útján tovább. Egy beteg szövet nem gyógyul meg, ha elszigetelten egy-két rojtja egészséges lesz is, ellenben a többi továbbra is kóros marad. Soknak, nagy részletnek kell legalább is a javulást megkezdeni. Ebből aztán tovább sugárzik az üdvösség melege, amely így lassan-lassan, de bizonyosan hatást fog gyakorolni az egészre is.

Mindent összegezve, egy jobb kor után kell epednünk, ha nemzetünknek még hosszabb jövődjét szeretnénk. Ravasz László ezt „melorizmus”-nak nevezte: megjobbításnak. Valóban jobbnak, különbnek, igazibbnak kell lenni az egész fajnak is, s ennek minden egyes egyénnek is. Ebben az esetben a hortobágyoszi lovas is nyugodtan nézhet szét a nagy magyar rónaságon és nem fog sötét képet maga előtt látomások gyanánt szemlélni.

HIREK

1931 február 26. (csütörtök)

Prot.: Sándor. Kath.: Kor. sz. Margit

A következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kosmon” Piac-u. 26. — „Reményesség” Csapó-u. 22. — „Isten gondviselés” Petőfiter. — „Csokonay” Mester-u. 43. — „Mátyás király” Nyilastele.

IDŐJÓSLAS:

Hazánkban az idő csendesebb lett. Az Alföldön a hőmérséklet a 7 fok maximum mellett normális volt, a Dunántulon a normálnál alacsonyabb, viszont az éjjeli fagy is az Alföldön a derültebb idő folytán erősebben lépett fel. Jelentéktelen csapadék a Dunántulon fordult elő. Galgalyetén 39, Dobogókőn 25 cm. a hőmérséklet.

Budapesten 25-én délben a hőmérséklet plusz 2 fok Celsius, a tengszintre redukált légnyomás pedig 769 milliméter.

Jóslat: Jöhhára felhős idő, esetleg kisebb lecsapódásokkal és éjjeli fagygal; a nappali hőmérséklet kevéssel a fagyponthoz felett.

Üvegkereskedelmi R. T. Rózsa-utca 2. Üvegáru

— Debreceni születésű pap plébános kinevezése. Dr. Szencsényi Lajos egri megyésérsek Lipovniczky Sándor hittanárt az utonnan szervezett íekei plébániára plébánosnak nevezte ki. Lipovniczky Sándor előkelő debreceni család sarja s középiskolai tanulmányait is Debrecenben végezte.

— Debreceni származású író nagy sikere Amerikában. Pittsburgból jelentik: Dienes Barna homsteadi református lelkész, aki tudvalevően debreceni származású, angol nyelvű színdarabot írt, amelyet örülési sikerrel adtak elő a pittsburgi Carnegie-műgyemtem színpadán nyolcszor egymásután zsúfolt házak előtt. Az amerikai magyar és angol sajtó egyaránt nagy lelkesedéssel ír a darabról. Pittsburg legnagyobb angol nyelvű újságja ezeket írja: „Végre a papok is nem alusznak. Meglátják az életet maguk körül és büszkéek lehetnek a magyarok, hogy éppen egy magyar pap adott ily hatalmas társadalmi lecke egész Amerikának”.

— Versenyárgyalás hazai gyártmányú izzólámpák szállítására. A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekltségével, hogy a m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság nyilvános versenyárgyalást tart a budapesti és vidéki m. kir. dohánygyárak, dohánybevételek hivatalok és dohányáruraktárak, valamint a m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság részére az 1931. évben szükséges hazai gyártmányú izzólámpák szállítására, valamint az elhasznált izzólámpák megvételére. A teljes kiírási művelet (szállítási feltételek, ajánlati űrlap) am. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság III. ügyosztályában (Budapest, II. Iskola-u. 13. II. emelet 73.) hétköznap délelőtt 9—14 óra között, vagy a budapesti kereskedelmi és iparkamarában díjmentesen megszereshetők, a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál pedig megtekinthetők. Az ajánlatokat a m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóság segédhivatali igazgatójához (Budapest, II. Iskola-utca 13. földszint) 1931 március 10-ig délelőtt 11 óráig kell benyújtani.

Véres verekedésben kiütötték a szemét egy balmazújvárosi földművesnek

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Beszállították a debreceni egyetem szemészeti klinikájára Zsupon József 40 éves balmazújvárosi földművest, akinek az egyik szemét verekedés közben kiütötték. Zsupon József Kiskút-utca 40. szám alatt lakott és nézeteltérés miatt összeverekedett szomszédjával, Koroknai Gáborral. Koroknai bizonyult erősebbnek és úgy vágta hőkön Zsupont, hogy annak balszemét kiütötte. Koroknai ellen megindult az eljárás.

— A várost Zöld József főjegyző képviseli a Kollégium gazdasági tanácsában. Dr. Baltazár Dezső ref. püspök értesítette a várost, hogy a Kollégium gazdasági tanácsában egy városi hely megüresedett, amennyiben a polgármester, aki eddig a várost képviselte, most már mint egyházi főgondnok foglal helyet a tanácsban. A polgármester intézkedése a Kollégium gazdasági tanácsában Debrecen városát ezután Zöld József főjegyző fogja képviselni.

— Iparos szakosztályi ülések. A debreceni ipartestület bádógos, érkezőszó-készítő szakosztálya február 26-án, csütörtökön délután pontosan öt órai kezdettel az ipartestület kis tanácstermében tisztújítás ülést tart. Tárgy: egy előjáróügyi rendes és egy póttag jelölése. — A képeistett közműves, palacsintás és cserépfedő és kövező szakosztály február 27-én, pénteken délután pontosan 4 órai kezdettel tisztújító ülést tart az ipartestületben. Tárgy: 1 előjáróügyi rendes és 1 póttag jelölése. Tekintettel az ülések rendkívül fontos voltára, a szakosztályi tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri a szakosztályok elnökei, mert amennyiben ez az ülés határozatképtelen lenne, a következő ülés, tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes lesz.

— Gitározni megtanulhat hat hét alatt Miklós-utca 8.

Üvegkereskedelmi árainkat

— Kitüntetés a gyermekgondozásért. Az elmúlt napon a vármegyehez három érdekes elismerő oklevél érkezett a népiéleti miniszteriumból. A népiéleti miniszter ugyanis Szabó Sándorné hajdusoboszlói, Andirkó Istvánné hajduböszörményi és Vágó Imréné hajdusoboszlói lakosoknak a gyermekvédelem körül kifejtett eredményes és példamutató tevékenységükért elismerését fejezte ki és ezt díszes oklevélben adja az illetők tudomására. Igen érdekes, hogy mind a három oklevelet még Vass József népiéleti miniszter írta alá, s úgy látszik, azok sokáig heverték a miniszteriumban, mert csak most, jóval Vass József halála után érkeztek le.

— Leharapta a ló a fiu ajkát. Különös szerencsétlenség történt az elmúlt napon Derecskén. Gombos József ottani gazdálkodónak menlova leharapta ifj. Gombos József felső ajkát és az orra hegyét, mikor az a lovat pucolta. A nem mindennapi szerencsétlenség áldozatát beszállították a debreceni egyetemi klinikára.

— Személyi hír. Sulyok István, a királyhágómelléki református egyházkerület püspöke részben hivatalos, részben magánileg látogató-sok céljából Nagyváradról tegnap délután Debrecenbe érkezett.

— Új levante gyakorlótereket jelöltek ki. A testnevelési bizottság javaslata alapján a polgármester kijelölte a levante gyakorlóterek helyét. Levante gyakorlóteret létesítenek a zsidóvárosban, az Olajút előtti térségben, a monostorpályi-utcai kettős halomnál, az Ereskert hátmögött és a baromvárosi téren egy részben.

— Magyarország Ujságkatalogusa. Hetedzer adja ki a Rudolf Mosse R. T. Magyarország Ujságkatalogusát, mint mindig, úgy most is izléses és jól kezelhető formában. Az Ujságkatalogus tartalmazza mindazt, amelyet egy hirdetőnek tudnia kell a lapokról és a hirdetésről. A katalógus második részében maguk a lapkiadók mondják el lapjaikról azt, amit tudni érdemes és fontos. Erdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy ezuttal a szokásos előző helyett az ország legelőkelőbb hirdetői mondják el véleményüket a hirdetésről, mint értékéről és a hirdetőirodáról, mint tökéletesen működő szervezetről. Nélkülözhetetlen segédeszköz ez a katalógus az ipari, kereskedelmi és közgazdasági élet mindenemű reklámvonatkozásában és hisszük, hogy az azt kiadó Rudolf Mosse R. T., amely a katalógust a komoly érdeklődőknek díjtalanul bocsátja rendelkezésre, eléri azt a célt, amelyet a nagy gondal és költséggel összeállított katalógussal elérni szándékozott.

— Tyuklopás a külsőségen. Alberti Ernő Honvédtemető 37. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy szerdára virradó éjjel bemásztak a kerítésen és az udvaron lévő tyukból három tyukot és egy kakast elloptak. A nyomozás megindult.

Üvegkereskedelmi 20%-kal

— Mészerek figyelmébe. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara mészszaki szakosztálya minden hónap második és negyedik péntekén mészszaki szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Örsi Pál Zoltán tartja: „Világított kaptárak” címmel február 27-én délután hat órakor a Polgári és Gazdakör új helyiségében, a püspöki bérpalotában, III. kapu, I. emelet, 16. ajtó.

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nótáit is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.

Burgondia-utca 2. szám alól

Darabos-utca 29. szám alá

helyeztem át étkezdémet.

Kitünő házikoszt ugy bentékezésre

mint kihordásra.

Fehértől Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Péntek József géplakatos életének 67-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 2 órakor lesz a Szent Anna kápolnából a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent Anna-temetőbe.

Özv. Juhász Istvánné szül. Szilágyi Mária életének 86-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 3 órakor lesz a Mikepércsi-ut 10. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várud-utcai temetőbe.

— Megjelent a Katholikus Lexikon első kötete. Mint ismeretes, a magyar katolikus egyház még évekkel ezelőtt elhatározta, hogy háromkötetes lexikont bocsát közre, melynek szerkesztésére dr. P. Bangha Béla jezsuitársasági házfőnök vezetésével a magyar tudományos közélet vezető férfiai kérétek fel. A nagyszabású mű első kötete háromrészes kiállításban és árban most hagyta el a sajtót. A Katholikus Lexikon másik két kötete ez év végéig fog elkészülni.

Optimizmus és pesszimizmus.

— Papa kérlek, légy szives magyarázd meg nekem, hogy mi a különbség optimista és pesszimizta között?

— Hogy mi a különbség? Hát látod itt ezt az ementált? Az optimista ebből a sajtóból az egészét látja, a pesszimizta ellenben csak a — lyukat.

— Kerékpártalpasok. Varga Rezső kereskedelmi alkalmazott, Kigyó-utca 40. szám alatti lakos a Szent Anna- és Tinár-utca sarkán lévő trafik előtt hagyta Sírnia-gyártmányú kerékpárját, amelyet ismeretlen tettes elloptott. — Huszti András honvédőrmester a Sámsoni-uton a Kálmánchelyi-féle vendéglőben tartózkodott, kerékpárját pedig a vendéglő elől hagyta. Amikor távozott a vendéglőből, megébredve látta, hogy a kerékpár nincs ott a fa mellett, ahova támasztotta. Széjjel nézett és nem kis bosszúságára látta, hogy mintegy száz méter távolságban a tolvai vidáman karikázik az ő biciklijén, sőt még szemtelenül buscsut intget a poruljárt tulajdonosnak.

— Négy év alatt mindenki tőkét gyűjtött. Bővebbet mai számunk utolsó oldalán.

Üvegkereskedelmi leszállítottuk.

— A legrettenetesebb pillanat. A színjátás legszebb és legrettenetesebb pillanatairól érdekes nyilatkozatot tesznek a híres színészek és színésznők a Délibáb legújabb számában. Rengeteg cikket, képet, riportot, tréfiát, egyfelvonásos színdarabot, novellát, verset közül a népszerű színházi képeslap, amely 72 oldal terjedelemben jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

— Zsldó anekdoták kincsesháza. 225 oldalas vaskos könyv ára 2 pengő, postán vidékre 40 fillérrel több. Kapható Antalfy József könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok, Telefon 612.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori felelőtlenségben szenved, ha hasgöres, mellnyomás vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértódulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápasatona tartalmának önméregzéséből származnak, a Ferenc József víz kitűnően bevált. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Zoltai Lajos könyvet ír a debreceni határ kialakulásáról. Zoltai Lajos ny. muzeummegazgató, a kitűnő debreceni tudós, hatalmas történelmi tanulmányt ír a debreceni határ kialakulásáról. Zoltai Lajos dr. kérte a várost, hogy a könyv kiadási költségeihez járuljon hozzá a koronázási alaphól. A polgármester megállapította, hogy a koronázási alap jövedelme már 1931-re is te van kötvé, azonban kilátásba helyezte, hogy 1932-ben támogatni fogja Zoltai Lajos nagyjelentőségű tudományos vállalkozását.

— A HONsz felhívása. A HONsz felhívja azokat a hadirokkant tagjait, akik a tavalyi fegyvertöréstől foglalkoztak, hogy szerződéses adósságot az egyesület iródlójában (Csapó-utca 15.) csütörtökön, február 26-án délután 2-től 6-ig jelentkezzenek.

Az utolsó Bicsérdysta.

Rohan az után egy lesoványodott ember.
— Hová oly sietve Saláta ur?
— Ebédelni.
— És miért rohan oly eszeveszetten?
— Pélek, hogy elhervad otthon az ebéd.

— A hőmérőhöz hasonló fáradság-mérőt akar feltalálni egy francia tanár. Párisból jelentik: A francia Tudományos Akadémia foglalkozik Lapique orvos tanár és segítőitársai, Langier orvos és Nioussikivé orvos munkájával, amelynek tárgya a fáradság megmérése. Lapique tanár szerint az elektromos áramra pillent és fáradt izmok másként reagálnak. Azt az időt, ami alatt az elektromos áram bizonyos egysége valamely izmon egyet rándít, „chronaxil”-nek nevezte. Különböző fokú igénybevétel után végezve ezt a kísérletet az izmokon, azt találta, hogy a „chronaxil” a fáradság arányában változott. A tanár segítőitársai Amsterdamban is végeztek méréseket, amelyek nem megvetendő eredményt produkáltak. Lapique tanár reméli, hogy megfelelő kísérletezés után sikerül olyan biztonsággal megállapítani a fáradság fokát a „chronaxil” segítségével, mint amily biztonsággal mutatja a hőmérő az emberi test lázat.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Rothermere-u. 12. Volt Daraboz-u.

— Titokzatos kép, mely fehér rajon megjelenik, csupán 10 fillérért kapható Springer-nél, ugyszintén Agfa fényképezési papírújdonságok próba csomagjait fotóikkal beszerzésénél ingyen kapja Springer foto- és könyvtárában.

— Angol, német, francia nyelven leggyorsabban megtanulhat „Helen Society”-ben. Jelentkezés délután 2—6-ig, Miklós-utca 8.

— FAJTISZTA GÁLABOK tulajdonosai miatt olcsón eladó. Április-20. szám.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZEK

Hegyi Emánuel világhírű magyar zongoraművész hangversenyt rendez Debrecenben a szegény egyetemi hallgatók javára

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Március 7-én, szombaton nagy zenei esemény színhelye lesz a városi zeneiskola díszterme. Ezen a napon Debrecenbe érkezik Hegyi Emánuel, a világhírű magyar zongoraművész, aki itt a főiskolai hallgatók javára, a MANSz közreműködésével, illetőleg rendezése mellett hangversenyt rendez.

Hegyi Emánuel debreceni szereplése kétségen kívül egyik legnagyobb zenei eseménye a debreceni szezonnak, mert hiszen Hegyi ma a legkiemelkedőbb magyar nagyok közé tartozik. Liszt Ferencnek utóéletlen interpretátora és briliáns technikájával egész Európa zeneirajongóit meghódította.

A hangverseny részleteiről rövidesen teljes mértékben tájékoztatjuk a közönséget.

Liszt—Wagner-est

A MÁV. filharmonikus zenekar III. bérleti hangversenye

Jeleztük már, hogy a Máv. filharmonikusok zenekara március 8-án este 8 órakor adja a Bika szálló dísztermében III. bérleti hangversenyt. Liszt Ferenc és Wagner Richard halhatatlan nagyságát kívánja megszólaltatni ezen az esten az együttessel; a hangverseny a két zenei jelelem örök szépségű orchestralis opusait karolja egybe és az est műsora teljes egészében így alakul:

Műsor: Wagner: Tannhauser. Nyitány, Liszt: Tasso. Szimfonikus költemény. Wagner: Tristan és Isolda. Előjáték és szerelmi halál. Lohengrin. Előjáték. Walkürök, Wotán bucsuja és tűzvarázs. Tannhauser: Bevonulási induló.

A filharmonikusoknak hangversenyén a zenekari számok mellett magán szám nem szerepel. Minden az orchestrai művek poliifon szépségére van bízva s e tekintetben Liszt és Wagner örök alkotásai oly gazdagságot jelentenek, hogy annak hiánytalan megszólaltatása a legmagasabb művészi igényeket támasztja, a megszólaltatásokra vállalkozó zenekarral szemben. Teljes tudatában

van vállalkozása művészi követelményének a filharmonikus zenekar: ez a hatalmas, — ma már közel 80 tagot egyesítő, a művészi fejlődés előkelő magaslatára megérkezett egyfettes is, mely Abrányi Emil mesteri vezetése mellett odaadó és fátaladást nem ismerő lelkes buzgalommal készült föl rá, hogy a fölséges magasságokba emelkedő Liszt és Wagner muzsikának előadásával szárnyat adjon és teljes és hiánytalan zenei gyönyörűséggel honorálja március 8-iki nagy közönségének vele szemben mindig megnyilvánult szeretetét és bizalmát.

Jegyek válthatók a hangversenyre a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében Piac-utca.

Páholy és I. r. földszinti ülőhely nincs, ezek a helyek bérletileg le lettek foglalva. II. r. földszinti ülőhely 2 P 50 fillér, III. r. földszinti ülőhely és erkélyülés 1 P 50 f. Állóhely 1 P.

A Liszt—Wagner est, az ebben a szezonban sok szépet produkált filharmonikusaink egyik leglátalmasabb megnyilatkozásának ígérkezik.

Ötvenezer pengő óvadékot követel Szeged város a leendő szingigazgatótól

Szeged, február 25.

A szegedi városi szingigazgatói és jogügyi bizottság együttes ülést tartott, melyen letárgyalták a szegedi városi szingigazgatóválasztásának részleteit. A bizottság részletesen megtárgyalta azokat a feltételeket, melyeket a március 10-én megválasztandó új igazgatónak fogadnia szabi. A bizottságok első sorban kimondták, hogy a város elmenték nélkül adja használatba a szingigazgató épületét szeptember elsejétől kezdődően három évre. Az igazgató köteles október 1-től május végéig naponta legalább egy előadást tartani, éjjeli előadásokra azonban csak a polgármester adhat engedélyt.

A bizottság megállapította, hogy a polgármester bármely darabot indokolás nélkül betilthat a szingigazgató véleménye alapján. Külön pontban foglalkoztak azzal a támogatással, melyet a város fog nyújtani a szingigazgató, évente 60.000 pengőt, de február közepéig semmiféle támogatást nem kaphat az igazgató. Február 15-étől havi részletekben utallják ki a hatvenezer pengőt, de csak abban az esetben, ha előzően az igazgató hitelesen igazolja, hogy minden hónap 5-éig kifizette összes alkalmazottainak illetményét. A

szingigazgató ezenkívül köteles 50.000 pengő óvadékot elhelyezni a városi főpénztárban.

Eddig még olyan pályázat nem érkezett a városhoz, melyhez mellékelték volna az 50.000 pengős óvadékot.

HETI MŰSOR:

Csütörtök d. u. 8 órakor: Mozgófényképek. Zóna előadás. Olcsó helyárakkal. Csütörtök este 8 órakor: A nagymama.

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ:

Ma, csütörtökön két előadás! Délután három órai kezdettel rendkívül olcsó helyárakkal ZÓNA ELŐADÁS. A legkacagatóbb bohózat. a

Mozgó fényképek

Este nyolc órakor bérletszűnetben rendes helyárakkal

Rákosi Szidi

a Nemzeti Színház örökös tagja, a magyar színház nagyasszonya BUCSUFELLÉPÉSE

nagymama

címszerepében. — Szereplő társai: Timár Ila, Horváth Lucy, Fáskertti Mária, Tuboly Lujza, Unger, Csele, Koröös, Misoqa, Dolinay.

Pétek este C) bérletben csak felnőtteknek a Magyar Színházi Országos sikeres bohózata:

Rád bizom a feleségem

Szombat estére sikerült egyetlen estére megnyerni

Kováts Terust,

aki ismét eljuttassa egyik legnagyobb szerepét

Az okos mama

című remek operettben.

Kováts Terust legutolsó fellépésére múlt szombaton minden jegy elkelt és azóta diadalmas sikerrel játszott Budapest a Király Színházban is Fedák Sári után Az okos mama címszerepét.

A népszerű művésznő budapesti elfoglaltsága és szegedi, székesfehérvári, kassai szerződéséi folytán csak egyetlen egy este tud jött szakítani a debreceni fellépésre. Mindent az okos mamát játssza, melyben Debrecenben oly emlékezetes sikert aratott.

A nőtlen férj

eredetileg szombatra hirdett premierje a közbejött Okos mama repéz helyett

Vasárnap estére lett elhalasztva.

A nőtlen férj szombati premierjére váltott jegyek érvényesek. Az okos mama előadására is, de kívánságra vagy a vasárnap Nőtlen férj premierjére cserélhető be, vagy pedig annak árát a pénztár visszatéríti.

RADIO

Budapest, D. e. 9.15: A m. kir. 2. honvedgyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Szeghe Sándor. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 12.05: Hangverseny. Közreműködik dr. Fodorné Fenczik Vira (ének) és Németh Anna (zongora). — Zongorán kísér: Poigár Tibor. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állás-jelentés. 2.45: Hírek, élelmiszer-árak, piaci árak, árfolyámhírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem). 1. Mátray Gábor dala. Előadja Molnár Imre dr. Zongorán kísér: Veress Sándor. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állás-jelentés. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Frank Tivadar, az egri főoktatótanács-kisérleti telepének vezetője: „Kisérletezés és nemesítés a mezőgazdaságban.” 5.45: Ifj. Debreceni Kiss Béla és egyzenekarának hangversenye. — 6.45: „Táncoló magyarság”. Dr. Vida Vilmos előadása. 7.45: A m. kir. Operaház Hubay Jenő „Alarc” bemutatásának közvetítése. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. — Majd: Szabó Gy. László jazz zenekarának hangversenye Vig Miklós (ének) közreműködésével.

KÜLFÖLD:

Bécs, D. e. 11: Gramofonzene. 12: Szórakoztató zene. D. u. 3.20: Gramofonzene. 4.20: Régi és új tánczene. — 7.30: A tánc története III. Színpadi táncok. 8.45: Szórakoztató hangverseny.

Berlin, D. u. 4.30: Hangverseny. 7: Tánczene. Hangjátékelőadás Kölnből. 10: Hírek. Utána tánczene.

Boroszló, D. u. 4: Bolgár zene gramofonon. 6.30: Zenekari hangverseny. Orosz zeneszerzők. 8.30: Hangjáték Kölnből. 10.25: Régi és modern tánczene.

Májna-Frankfurt, D. u. 4.30: Hangverseny Stuttgartból. 8: Zenei előadás a zenekar közreműködésével. 8.30: Hangjáték Kölnből. 10.20: Szórakoztató zene.

Prága, D. u. 4.30: Kamarazene. 7.20: Dalok. 8.10: Színdarabelőadás. 9: Szimfonikus hangverseny. 10.30: Közvetítés egy mozgószínházból.

Róma, D. u. 5: Zenekari hangverseny. 9.05: Zenekari hangverseny.

London, D. u. 6.15: Tánczene. 8: Szórakoztató zene. 8.30: Kamarazene szopránéknak és csellósokkal. 9.55: Leoncavallo: Bajazzók. Operaelőadás közvetítése. 11.40: Tánczene.

— Református vallásos estély Vánospércsen. Vasárnap este lélekemelő vallásos estélyt rendezett a vánospércsi református egyházkerület, amelyet Bartha Dezső lelkész imája vezetett be. Bibliát olvasott Bartha Dezsőné tanítóné, vitéz Dobos Sándorné felolvasást tartott, míg dr. Mitrovics Gyula községi orvos egészségügyi kérdésekről rendkívül nagyértékű, tanulságos szabdeloadással gazdagította minden tekintetben magas színvonalú műsort.

VARROGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

TESTEDZÉS

Vasárnap: Sabária-Bocskay

A csütörtöki tréningen dől el a balfedezet posztjának betöltése — Markos helyén Horváth. Mertin a balszélső poszton, ha a profiszövetség fegyelmi bizottsága elfiltásra büntetné ma este Markos Imrét

Vasárnap a Sabária mérkőzés következik sorra a bajnoki szezonban s ez a mérkőzés a Diószegi uti pályán valószínűleg a Bocskayt juttatja hozzá a bajnoki pontokhoz. A szombathelyi csapat öszi szereplése után a Ferencváros ellen elért 1:0-as vereséggel tekintélyes ellenfelet ígért a vasárnapi meccsre, de két hét óta igen sokat vesztett ez a nehezen megszerzett tekintély. Elsősorban a Ferencváros rossz formája rontotta le a Sabária eredményének súlyát s aztán az is, hogy ez alatt a két hét alatt az idő viszontagságai meggátolták tréningjükben a szombathelyiek. Közben jelentékenyen megerősödött a Bocskay védelme is, amely Moharossal s főkaput Fábiánnal egyike az első liga legjobb védelmeinek s amely ellen igen nehéz lesz elérni eredményt a szombathelyi csapat csatársorának. Igaz viszont, hogy amennyiben a fegyelmi bizottság ma este büntetésért eltiltana a játéktól Markos Imrét, a debreceni csapat egyik elismert jó játékosát veszítene el s ez némileg csökkentené a Bocskay győzelmi esélyeit. Ez a csökkentés azonban semmi esetre sem lehet olyan nagyértékű, hogy kilátástalanná tehetné a debreceniek küzdelmét. Ma délután a Bocskay vezetőségének a körében véglegessé vált az az elhatározás, hogy amennyiben a profiszövetség fegyelmi bizottsága eltiltana Markost, a Budai 11 ellen volt felállításban szerepeltetik a csatársort, tehát Mertinnel a bal és Horváth-tal a jobbszélen. Ezenkívül még egy változtatás lehetséges a standard csapatban, Keviczkynek, a kéksárgák kitűnő balfedezetének a helyén Bertók szerepeltetése. Keviczky, — sajnos, — az utóbbi időben meglehetősen visszament formájában s úgy látszik, nem is sikerül régi, kitűnő játékkészségét a

meccsek közben visszanyernie. A Bocskay vezetősége úgy határozott, hogy amennyiben Bertók csak kevésbé jó formát mutat a csütörtöki tréningen, őt szerepelteti Keviczky helyén. Ez azonban korántsem jelenti az, hogy lemond a vezetőség öt éven mindig kitűnően szerepelt balfedezetének további játszatásáról. Ellenkezően: az elnökség nyomtatékosan hívta fel Rauchmaul Emil tréner, hogy Keviczkyvel a rendszeres tréningeken felül is foglalkozzék és iparkodjék öt minél hamarabb régi formájába ismét felhozni. Minden játékos pályafutásában vannak nély periódusok, meg kell tenni, hogy a Keviczkyre nézve most beállott formahanyatlás ideje minél rövidebb legyen.

TURISZTIKA

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya husvét első és második napján kirándulást rendez autóval Lillafüred—Ómassára. Elszállásolás a Bánkúti Menházban. Másnap az Egri szertentinen le Egerbe, az Izsák Gyula Menedékházba, onnan a Hortobágyon vissza Debrecenbe. — Költségek elszállásolással együtt kb. 20 pengő személyenként.

Március 7-én tartja a debreceni osztály márciusi összejövetelét. Ezuttal táncal egybekötve 50 filléres belépődíjjal a Gambirius összes helyiségeiben. Meghívók igényelhetők, éppúgy a husvéti turára jelentkezni lehet Springer könyvkereskedő egyesületi titkárnál.

A Singer varrógépek
mégis a legjobb!

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A gabonapiac jelenlegi helyzete

Figyelemmel kísérve a gabonapiac jelenlegi helyzetét, megállapíthatjuk, hogy a közelmúltban számottevő forgalom nem volt. A gazdák részéről a kínálat is igen minimális. A termelők lehetőleg tartózkodnak az eladástól azért, mert remélik, hogy az elkövetkező hónapokban nagyobb kereslet lesz a magyar gabonaművektől iránt, miután a szomszéd államok készletei mindinkább csökkennek és így az élénkítő kereslet folytán esetleg magasabb egységárakat érhetnek majd el. A budapesti malomok sem fedezték még március és április havi szükségletüket, tehát a közellövőben a kenyérmagvak piacán élénkebb keresletre számíthatunk.

Érdekes az árpapiac szilárdsága. A felajánlott tételek könnyen nyerne elhelyezést, annyiival is inkább, mert a kincstári és katonai szállítók még nem vásárolták meg szükségleteiket. Nemesak az elsőrendű, hanem a másodrendű árpát is szívesen vásárolják. Különösen a sörárpát keresik; a kiváló minőségű sörárpáért sok esetben a tőzsdei árnál magasabb összeget is fizetnek.

A zabpiac élénksége csökkent. Az

elmúlt hetekben tudvalevőleg nagyobb kereslet nyilvánult meg a zab iránt: számottevő tételek cseréit gazdát és az elmúlt napokban a hazai zabtól egyáltalán nem volt kínálat. Romániából importálnak jelenleg zabot, csökkenő árak mellett. A tengeriarakban emelkedés várható. Tiszántúlon készletek egyáltalán nincsenek; a Dunántúlon a kínálat szintén megcsappant.

Tojás és baromfipiac helyzete

A tojáspiacon az árak lanyhultak és előreláthatólag további áresés várható. A kedvező időjárás következtében a tojástermelés növekedett. A friss tojás darabjéért a termelőknek a kereskedők 6—7.5 fillért fizetnek.

A baromfipiacon az árak nem változtak. levestyúk iránt a kereslet gyenge és így ujabban 5—10 fillérral olcsóbbodott, míg a csirke ára a kínálat csökkenése folytán emelkedett.

Heti jelentés a borpiacról

A magyar borpiacra a vásárlások állandóan folynak. Egyes vidékek,

amelyek nem kínálták eddig borukat, most kínálatot lépnek fel, viszont ott, ahol állandó vásárlások folytak, a kínálat alább hagyott és a termelők magasabb árakat kérnek. A belső fogyasztás különösen a vidéken továbbra is emelkedő, míg a főváros a magas terhek miatt kisebb felvevőképességgel.

A nagykereskedelemben a következő vételekről hallottunk: Lajosmizsén előadott 400 hl. 11, 12.5 fókos 16—18 fillérért. Apóstagon 100 hl. 13 fókos édesfehér áru 20 fillérért. Baja vidékén 200 hl. 13 fókos édeses fehér áru 28 fillérért. Szege vidékén 100 hl. 11 fókos felüli zöldfehér áru 20 fillérért, míg egy kisebb tételű édeskadar 26 fillérért. — Egerben elikelt 100 hl. 12 fókos fehér áru 20 fillérért. Ludason egy kis tétel új muskotály 34 fillérért. Gyöngyösön 80 hl. 11 fókos fehér 16 fillérért. Pesti paritsában elikelt a Budapest vasút 80 hl. ékadar, 12 fókos 29 fillérért és 100 hl. 12 fókos, őfehértör 23 fillérért. másodkézből.

Kivételünk lassu mértékben folyik és számottevő mennyiséget nem tesz ki. A francia termelők premiált árura vámfelárat akarnak repő szeresíteni.

Az idén a mezőrendőrök fogják ellenőrizni a tengeri moly irtást

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az emult esztendőben a város nagy apparátussal végeztette a tengerimoly irtást. Külön bizottságot kocsikáztattak végig a határt és minden tanyába benéztek, hogy megförténc a csutkaegetés. A mul esztendőben a csutkabizottságot kocsikáztatták a tengerimoly irtásról került a városnak, az idén azonban semmiféle fedezet nem áll rendelkezésre. Épp ezért a város most értesítette a földművelésügyi minisztert, hogy az idén nem fogja külön ellenőriztetni a tengerimoly irtást, hanem küld ki bizottságokat, hanem az ellenőrzést a mezőrendőrök fogják végezni.

Megalakult a Biharvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Február 24-én, kedden a bihari gazdák nagy érdeklődése és részvétele mellett megalakult a Biharvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete. Alakuló gyűlés előtt, szarvasmarhatenyésztési szakértekezlet volt, amelyre a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Biharvármegyei m. kir. Gazdasági Főfelügyelőség hivott össze. A gyűlés elnöke Vay László főispán, kamarai elnök elnökölt, aki megnyitójában megmutatott a szarvasmarhatenyésztés felállításának nagy jelentőségét, mint nemzetgazdasági fontosságára és hangsúlyozta, hogy e téren is, mint a mezőgazdaság minden ágában, meg kell kezdeni a minőségis tenyésztést, mert csak ez utó lehet a mezőgazdaság jövőbeli megerősítésének. — Majd Meesterovits Iván m. kir. gazdasági főfelügyelő, tejszervezeti vezető, dr. Fráter László alispán és Meissner Károly mezőgazdasági kamarai titkár hangoztatták a Biharvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesülete megalakításának szükségességét, mert csak egy ilyen speciális

Kerítés fonatok,

fecskenők, ládák, kert-szereszmok

Nagy vasúletében

Csápó-utca 77. Kanyarcsok

Érdekképviselet keretében lehet megvalósítani azokat az intézkedéseket és eljárásokat, amelyek végeredményben a szarvasmarhatenyésztés, közelebbről Biharvármegye szarvasmarhaállományának fejlesztését fogják elősegíteni.

Szombaton alakul meg a Tiszántúli Gazdák beszerző csoportja

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Beszámoltunk már arról a nagyfontosságú mozgalomról, melyet a közös üzemanvag beszerzés érdekében a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara készít elő. A mozgalom lényegét a kamarához egymásra tekintik be a gazdaságok csatlakozási hajlandóságát. Úgy, hogy a szervezkedés sikere már most a megindulásakor is biztosítottnak látszik. Az alakuló ülésre, mely még szombaton, 28-án délután fél 3 órakor kerül Debrecenben, a város háza tanácstermében megtartásra, az érdeklődő gazdaközösséget a Kamara ezúton is meghívja. Addig is azonban minden érdeklődőnek készséggel szolgálnak felvilágosításai. A gyűlésen minden gazda hozzászólhat a tárgyhoz s megteheti esetleges indítványát.

A gyűlésen szép számmal jelen lévő bihari gazdák egyhangúlag határozták el a Biharvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egyesületének megalakítását és annak elnökiül Merza Jenő mezőgazdasági főosztályvezetőt választották meg.

A tervezet szerint a csoportban tömörülő gazdák üzemanvag szülési adataikat együttesen a közvetítő kereskedelem káncsolásával fogják vásárolni. Ezt oly formában írják elő, hogy megbízást adnak a csoport választott intézőbizottságának, melynek értelmében az irányítói a megfelelő cékekkel s a legmegfelelőbbel az összes megbízók részére megajánlásokat tesznek. Ha azonban valaki a megállapodásban, biztosított árnál olcsóbban tudna másutt vásárolni, mentesül a csoporttal szemben vállalt kötelezettségétől. Nyilvánvaló, hogy ilyen formán csak nyerthet a gazda, anélkül, hogy bármit is kockáztatna. A csoportban való részvételért semmilyen díjat, vagy költséget nem kell fizetni.

Lanyha az üzletmenet a terménytőzsdén

A gabonapiacra nagy érdeklődéssel várják a márciusi határidőre szóló felmondások megkezdését. A vélemények a márciusi lebonyolítást illetően nagyon ellentétesek. Egyesek azt hangsúlyozzák, hogy az anguszmenet lebonyolítása, mivel azok száma igen jelentős, nehézségekbe ütközik, mások viszont úgy vélik, hogy a márciusi kötések májusra tolják át, mert májusban a gabonapiac javulása várható a most folyó péntesi gabonakonferenciával kapcsolatban. A lebonyolítást kétségtelesen nagyban elősegíti az, hogy a fontosabb vidéki gécpontokon a Futura átvonó helyeket jelölték ki. A tőzsdén elején a forgalom szűkösnek látszott mozgott s az árakulak is egyenetlen volt, emiatt a külföldi terménypiacokról érkezett jelentések nem voltak alkalmasak arra, hogy az üzleti tevékenységet megfélékítsék.

A piaci tájékoztató adatai: buza tiszavidék 77-81 kg-os 14.60-15.45, egyéb származású 77-81 kg-os 14.45-15.05, rozs 10.85-11, takarmányárpa elsőrendű 16-16.25, másodikrendű 15.25-15.75, sörárpa felsőmagyarországi 19-22.50, egyéb 17-19, zab elsőrendű 18.75-19, másodikrendű 18.50-18.75, lengeri tiszántúli 14.30-14.50, egyéb 13.15-13.30, búzakorpa 11.85-12.10 pengő mértékben.

A liszt ára a fővárosi és a nagyobb vidéki malmokról február-márciusra forgalmi adó nélkül: dara 34-35, búzaliszt duplanullás 32.70-32.90, nullás 31.75-32.25, kettős 29-29.50, négyes 26.50-27, ötös 24-24.50, hatos 21.50-22, hetes 17-17.50, nyolcas 15-15.50, tizelést nullás 29-29.50, egyes 19-19.50, kettős 15.50-16 pengő mértékben.

A budapesti állatvásáron csökkenek az árak

Az állatvásáron a múlt héten a felhajtás csökkent. A sertésvásárra 10.315 darab sertést hajtottak fel, míg a márciusi felhajtás 932 darabos volt. A kisebb felhajtás ellenére az árakban nem történt lényegesebb változás, sőt inkább árlemeresülés volt tapasztalható. Az elsőrendű minőségű vágómarhák hiányát erősen érzik a piac. Kivételként meg lehet említeni a koca árakat, itt azonban tekintetbe kell venni azt is, hogy ez az időszak állatkivitelünk szempontjából egyik esztendőben sem szolgált kedvező lenni. A most megkezdett statisztikák kimutatásáig mind-

össze 6179 darabot vittünk ki. Szóba jöhető felvett piacaink most Svájc, ahova hetenként ötszáz darabot szállítunk, Olaszországba irányuló kivitelük mennyisége hetenként 300-350 darab szokott lenni. A bécsi vásárra az elmúlt héten mintegy 2000 darabot vittünk ki. Prágában természetesen sem magyar vágómarha, sem pedig magyar sertés nincs az állatvásárokon.

A márciusi tájékoztató adatai: ökörszűcs 84-104, másodikrendű 72-82, harmadrendű 60-70, tehén elsőrendű 80-96, másodikrendű 64-78, harmadrendű 50-62, bika elsőrendű 88-104, másodikrendű 76-86, kicsontozni való 32-48, növendékmarha 70-95, bivaly 42-52, borjú 136-140 fillér elsőhely kilogrammonként. Az előző heti arakhoz képest tehát 4-8 filléres visszaesés tapasztalható.

A sertésvásárokon a hét folyamán többnyire tartott volt az irányzat. Nagyobb érdeklődés az angol huszsertések iránt mutatkozott. Az elsőrendű uradalmi zsírsertések ára az intervenció vásárlások folytán egyes napokon javult. A sovány sertés üzlet stagnál s az ország minden részében emelkedik. Sertéselvitelünk szintén nem mutat javulást. Januárban sertésből összesen 5572 darabot vittünk ki. A múlt héten a bécsi vásárra körülbelül 200 darabos volt a felhajtásunk.

Chicago-i terménytőzsdézárlat
Chicago, február 25.

Mai zárlat cent bushel	Buza	Előző zárlat cent bushel
Márc.	79.625-79.75	79.625
Május	83.375-83.50	83.25
Julius	67.375-67.25	66.625
Szept.	68.50-68.375	67.25-67.375
Tengeri		
Márc.	62.75	61.875
Május	65.50	64.75
Julius	65.50	65.625
Szept.	65.75	65.75
Zab		
Márc.	32.125	31.875
Május	33.125	32
Julius	33	32.875
Szept.	33.25	33.125
Rozs		
Márc.	39.25	39
Május	39.75	39.125
Julius	39.375	42.50
Szept.	44.75	44

Valutáriolvaok
Egy angol font 27.75-27.90, száz cseh korona 16.89-17.01, száz dinár 10.02-10.10, száz dollár 570.50-573.50, száz francia frank 22.40-22.70, száz hollandi forint 229.45-230.45, száz leu-

gyel zloty 63.90-64.30, száz lei 8.88-9.42, száz líra 29.80-30.10, száz német márka 135.95-136.55, száz osztrák schilling 80.25-80.65, száz svájci frank 110.75-110.65 pengő.

Zürichi zárlat
Budapest 90.52 és fél, Berlin 123.40, Newyork 519, London 25.22, Páris 20.34 és fél, Milona 27.17 és negyedik, Prága 15.37, Belgrad 9.1262, Bukarest 3.08 és fél, Bécs 72.93, Amsterdam 208.22 és fél.

Debreceni termény- és takarmány-árak
Buza 12.40-12.60 és boletta, rozs 8.60-9.00 és boletta, árpa 14-14.50, tengeri 12.30-12.50, lucerna 5.20-7.00, széna 3.50-5.20, széna 3.50-3.20, lóhere 4.80-5.50, búkköny 4.20-5.00, alomszalma 1.20, rozs-szalma 1.60-1.80, kukorépa 2.80-3.00, vegyesrépa 1.60-2.00, fehér krumpli 5.50-7.50, lószó krumpli 10-13.50.

ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR.

Február 26-án. Bodrogkeresztúr, Lajoskomárom. Állatvásár: Kapuvár.
Február 28-án. Újpest. Állatvásár: Csöngöd. Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. Marha- és sertésvásár: Szekszárd.
Március 1-én. Fegyvernek, Nagykoros, Tapolca, Gyöngyös.
Március 2-án. Balatonszabadi (sertésvásár nincs), Egyed, Fadd, Fertőszentmiklós, Halaszi, Háromfa, Hercegszántó, Hetes (sertésvásár nincs), Homokszentgyörgy, Inke, Jákóhalma, Kál, Mezőcsanak, Nyíregyháza, Pécs, Sellye, Somogyvár, Sopron, Szentgotthárd (lovásár nincs), Úlló, Veresegyháza. Állatvásár: Eger, Szirák. Marhavásár: Nádasd. Sertésvásár: Sárvár. Marha- és kirakodóvásár: Szepetk.
Március 3-án. Balad, Bonyhád, Gyöngyös, Jánoshalma, Kadarkut (sertésvásár nincs), Nagykanizsa (sertésvásár nincs), Sásd. Állatvásár: Sátoraljaújhely, Szikszó. Kirakodóvásár: Szirák.
Március 4-én. Biharvármegye, Bük, Kaposvár (sertésvásár nincs), Monoszló, Sárospatak, Tapolca. Marha- és kirakodóvásár: Hosszuperesztég. Állatvásár: Jánosváza, Miskolc. Sertésvásár: Orosháza.
Március 18-án lesz a nyíradonyi vásár.

Nyíradonyban a legközelebbi országosvásár március 18-án lesz megtartva, mindenféle állat felhajtással.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY

Elárverezek Debrecenben, Szappanos utca 19., folytatódva Károly Ferenc József ut 30. sz. a. 1931 február 26. napjának délelőtt 12 órakor 3783 P-ra becsült ingókat u. m.: lovak, butorok stb. Debrecen, 1931 február 1.

Egyházy, bír. végrehajtó.

Hajdúvármegye alispánjától.

2094-1931. sz.

PÁLYAZATI HIRDETÉNY.

Hajdúböszörmény megyei városban nyugdíjazás folytán megüresedett egy inokai állásra pályázatot hirdetek. Az állás javadalma a XI. fizetési és megfelelő polgári lakáspénzszámlára megszabott összeg. Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a középiskola IV. osztályának sikeres bevégezését és a gépirás tudását tanúsító bizonyítványt, ezenkívül az esetleges eddigi működést és kommun alatti magatartást tanúsító hatósági bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám címezve Hajdúböszörmény megyei város polgármesterénél f. évi március hó 26. napjának déli 12 órájáig annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben beérkezők figyelembe vételét nem fogom megállapítani. Debrecen, 1931 február 23.

Rásó, alispán.

KIADÓ VÁROSI EZLETHELYISÉG

Az iparostanonciskola Burgondia-u. felőli frontján levő 8. számú és jelenleg Szirák Ferenc által bérelt üzlet helyiség 1931. évi március 1-től 1934. évi április 30-ig terjedő időre kiadó. A bérbeadás tárgyában f. évi február 28-án, szombaton d. e. 9 órakor a városháza I. em. 35. sz. helyiségében nyilvános szóbeli árverést tartunk. A kiáltást azaz is feltüntető árverési feltételeket ugyanezen hivatalos helyiségben naponta 12 és 14 óra között lehet megtekinteni. Debrecen, 1931 február 23. Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK
Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

Felvételi helyek:

Kocsuth-u. 2., Kiadóhivatal. Telefon 141. József kir. herceg-u. 16. Szerkesztőség és nyomda.	Magoss György-tér és Károly F. József-ut. sarok, Ujfalussy József tőzsdéje.
Piac-u. 8., Csáthy Rt., könyvkereskedés. Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje. Miklósvár-utca 44., Zeurovits Ferenc fűszerüzlete.	Károly F. József-ut és Böszörményi-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje. Mester-u. 48., Péntek Gáborné tőzsdéje. Bethlen-u. 76., Nagy József fűszerüzlet. Hatvan-u. 63., Mészky Györgyné tőzsdéje.
Szent Anna-u. 39., Papp Ferenc tőzsdéje. Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje. Mezzena-u. 3., Vadász Sándor fűszerüzlete.	Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1., Voith Simon fűszerüzlet. Diószegi-ut 14., Sipos Ferenc fűszerüzlet.
Nyil-u. 59., Weigand Antal fűszerüzlet. Kassai- (volt Hadházi) ut 12., Voith Simon fűszerüzlet.	Gázgyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
Virág-u. 19., Kerecsi Albert tőzsdéje. Sámsoni-ut, Hajdu Gyuláné tőzsdéje. Gálócsy magánnyomozó-iroda, Attila-tér 6.	Vagongyár, özv. Kárpáthy Józsefné tőzsdéje. Egyetemi klinikák előtti bódé, Dr. Veczky Izabella tőzsdéje.

Allást kereső nők

Fiatal,	Házvezetőnő
megbízható leány alkalmas kereskedésben kisebb esemégy üzletben kenyér elárúsításhoz, — újságárny bódéba szerény fizetésért elmerne. Címeket a kiadóban kérem leadni.	uradalomba vagy tanya-ra vagy falura, külső és belső gazdaságban jártas, kitűnően főz, süt, szabad idejében német órát is ad, jó bizonyítvánnyal ajánkozik. Cím: 562. a kiadóban. — 3667.

Hölgyfodrász
alkalmazást keres, ki-
tűnően ondolal, esetleg
jobb uri házaknál is
végzi az ondolást. —
Cím a kiadóban. 971

Fehérneművarrást
varrodáknak, vásáro-
soknak tömegmunkába
olcsón vállalk. Csonka
utca 5. sz. 211

Francia
szabónő, ki fehérneműt
si szépen varr, ajánlko-
zik házakhoz napi 2.50
pengőért. Urayné. Ké-
ses utca 46. szám.

Perfekt
szakácsnő, ki kitiűnően
süt, főz, amellet varr
is, elhelyezkedne uri ház-
ban, helyben, tanyán,
vagy falun. Cím a kiadó
ban. 667

Allást
kereső férfiak

Becsület
fiatalember, ki jelenleg
munkanélküli kárpitos
segéd, bármilyen munkát
elvégeztet, mint kárpitos,
vagy kőműves, csak hogy
valami megélhetése legyen.
Berger Ernő. Széchenyi utca
47. szám. 3527

Úgyes
fiatal fodrászsegéd azon-
nal belépne. Cím a kiadó
ban. 3643

Betöltendő
állás nőknek

Mindenes
bejáróleány vagy asz-
zony elsejére felvétetik
Dern, Teleki u. 9. 782

Betöltendő
állás férfiaknak

Úgyelőket
állandó alkalmazásra fel-
veszünk. Kikötés után
lévő kereseti lehetőség. —
Singer varrógép Rt.,
Piac utca 79. sz. 3640

Fiatal
kertmunkást évre fogad-
nak. Érdeklődni: Nyó-
mády u. 22. Csapónál. 3632

Kerékpárköleszömbé
műszerész felvétetik. —
Önálló elnyben. Külső-
vásártér 2. szám. 3651

Kiadó lakás

Kiadó
2 szoba, előszoba, kony-
ha, speiz, nyitott gang
mellékhelyiséggel. Tiszt-
viselő telep, Forgács u.
14. Értekezni lehet Vár-
sakert, K. Tóth u. 27.
781

3 szobás
fürdőszobás modern —
komplett lakás május
1-re kiadó. Simonffy u.
40. 3617

Kiadó
szomlára irodának vagy
rendelőnek 2 szoba mel-
lékhelyiséggel. Piac ut-
ca 81. 3607

Földszinti
utcai ötszobás modern
urilakás májusra kiadó.
Arany János utca 20.
Értekezni az emelet-
ten. 3637

Kiadó
udvari szoba. Csillag ut-
ca 82.

Kiadó
május elsejére város
központján egy három
szobás, fürdőszoba, kony-
ha, előszobás lakás
mellékhelyiségek, villany
világítás, vízvezeték, —
park és konyhakerttel.
Érdeklődni lehet Arany
János u. 47. vagy dr
Nagy István ügyvédnél
Szent Anna u. 8. szám.

Kiadó
3 szobás fürdőszobás,
parkettes modern lakás
május elsejére. Szent
Anna 22. I. em. 686

Kiadó
egy szoba kamarával és
egy pincészoba március
1-re gyermektelen ház-
aspárnak vagy magán-
nyosnak, József kir.
herceg utca 50. 3539

Kiadó lakások
május 1-re. Egy II. eme-
leti garzon lakás, mely
all egy nagy szobából,
előszoba és fürdőszobá-
ból, előszoba és fürdő-
szobából, egy III. eme-
leti utcai lakás, mely all
5 szobából, előszoba és
fürdőszobából s minden
más komforttal. Vala-
mennyi lakás központi
fűtéssel. A házban szem-
élyfelvonó van, amely
a lakók által ingyen ve-
hető igénybe. Érdeklődni
Piac utca 34., könyvke-
reskedésben. 3512

Hatvan u. 18.
szám alatt II. emeleti
3 szobás, fürdőszobás
modern lakás kiadó má-
jus 1-re. Dr. Sebestyén
Piac u. 49. 37

Háromszobás
lakás mellékhelyiségek-
kel azonnal kiadó, Szent
Anna u. 5. szám. Érte-
kezni Batthyány utca
14. sz. ügyvédi irodá-
ban. 1079

Világos,
szép utcai szoba, konyha
kamara, mosóház, külön
padlással azonnal kiadó.
Apaffy utca 20. 8

Pincészoba
kiadó március egytől
magánosnak vagy gyer-
mektelen házaspárnak.
József kir. herceg u. 50.
3516

Lakás
és szoba kereslet

Teljesen
különbejáratu utcai bu-
torozott szobát keresek.
Ajánlatokat „Tisztviselő-
jeligére a Debreceni Uj-
ság kiadóhivatalába ké-
rek. 778

Lakást
keresek. Különálló 3
szobás és mellékhelyisé-
gek a Pfldházy utcától
a Péterfia utcáig eső ut-
cákban. Ajánlatok öv.
Puky Gézáé Nyil utca
64. sz. alá küldésének.
773

Butorozott
szoba

Különbejáratu
szép nagy szoba buto-
rozva vagy butor nélkül
kiadó. Szent Anna utca
58. szám. 779

Egy
különbejáratu utcai bu-
torozott szoba kiadó.
Széchenyi utca 14. 3646

Csinosan
butorozott szoba kiadó,
esetleg konyha haszná-
lással is. Csokonai utca
34. szám. 759

4
E V A L A T T
mindenki tőkét gyűlthet
heti vagy havi
befizetési könyvecskével

Kölcsönös
Segélyző Egyletnél
Kossuth-utca 8. szám.
Színház felőli sarok.
Egy törzsbetét
heti 50 fillér
Takarékbetétek
előnyösen kamatoztatnak.

Butorozott
szép nagy szoba 1-2
személyre, esetleg kony-
hával kiadó. Huszár u.
18. Széchenyi utca vé-
gén. 783

Kiadó
1-2 különbejáratu bu-
torozott szoba esetleg
orth. ellátással. Marmor-
stein, Széchenyi utca 19.
3645

Csinosan
butorozott utcai szoba
különbejárattal esetleg
két személynek kiadó.
József kir. herceg utca
33. szám. 3644

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó.
József kir. herceg utca
50. szám. 3582

Különbejáratu
utcai szépen butorozott
szoba uri családnál ki-
adó. Eötvös-utca 59.
582

Kiadó
egy központi fűtéses, —
parkettás butorozott szo-
ba, esetleg ellátással. —
Svetits palota I. e. ut-
cai rész. 770

Különbejáratu
csinosan butorozott szo-
ba kiadó. Simonffy utca
44. szám. 3589

Központban
nagyon csinosan butoro-
zott utcai szoba fürdő-
szoba használattal ki-
adó. Hatvan utca I. II.
emelet 17.

Elelmiszer, ital

Fajborok
sajjáttermésű alacsony
áron literenként is. Hor-
dótételnél árendedmény.
Arany János utca 30. sz.
67

Autó
motor, kerékpár

Autófuvarozást
legutányosabban vállal-
lok Vigkedői Mihály u.
10. sz. Telefon 9-47.

Türeltőfelekendő,
mindenféle vasvályuk —
szecskák, mérlegek,
építkezési vasanyagok
olcsón. Simonffy utca
57. sz. 3641

Eladó
használt négy üléses,
nyitott autó. Egy csu-
kott, széthyitható, üve-
ges, kitiűnő rugózású
négy üléses „Landauer”.
Arany János utca 47. sz.

Egy
vaságy és egy gyermek
fehér faágy olcsón áron
eladó. Cím: Burg, Ga-
rai u. 28. 3540

Üzlet,
műhely, raktár

Tisza-palotában
Bádogos utcán egy ki-
sebb üzlethelyiség azon-
nal, egy nagyobb a De-
genfeld téren május
1-re kiadó. 780

Üzletáthelyezés
miatt raktáron lévő bu-
torokat mélyen lezállí-
tott árakban árusítom
részletre is. Lefkóvits
butorház, Püspöki pa-
lota. 3635

Halmágyi-iroda
volt helyisége frögéppel,
teljes felszereléssel. —
más butorozott szobák
kaldók. Arany János ut-
ca 20. 3638

Kiadó
üzlethelyiség, — minden
célra alkalmas. Szent
Anna u. 22. Érdeklődni
az emeleten. 704

Csapó u. 6.
szám alatt modern üz-
lethelyiség (volt Kancz-
ler féle) portállal és üz-
leti berendezéssel, hozzá
tartozó udvari helyiség-
gel kiadó. Felvilágosi-
tást ad dr. Sebestyén
ügyvéd, Piac u. 49. 37

Ajánlat

Finom
házikoszt kapható jutá-
nyosan Perczes utca 2.
718

Élőhal
Goldsteinnál 2.20. Városi
halcsarnok és Simonffy
utca 9., tejpiac mellett.
3642

Naponta
50 liter tej államilag
ellenőrzött, gümökörme-
tes tehénészetből, tehát
gyermekek táplálására
forralás nélkül is alkal-
mas, — március hó 1-től
házhöz szállítással kap-
ható. Cím: Machó Fe-
renc főispáni hivatal
vármegyeháza. 752

Szabni.
varmi tanítók szakse-
rűen, Péterfia u. 25. sz.
1845

Gallértisztítás
hőféhárre magas fűtő-
nyel 7 fillértől. Legsze-
ben, legolcsóbban fest-
mos, tisztít, Libáridi, Pé-
terfia 4. kerületpárt. 361

Koporaóhoz
tapéta és betűk olcsón
eladó. Csonka u. 5. sz.
669

Elsőrendű
házikosztot élvezhet, ca-
nosan berendezett étte-
remben, pontos kiszolgá-
lásban „Korzó” étkez-
ésben Piac u. 42. Abbo-
nenseknek árkedvezmény
kihordásra is. 298

Szólóvessző
sima ezre 9-14 pengő,
perbutás 30 P. iskolá-
zott gyökeres 40 P. Bivó
Géza Debrecen, Szávay
Gyula u. 6. 638

Kereslet

Családi házat
2-4 szobával teljes kom-
forttal megvételre kere-
sek. Ajánlatokat — „Csa-
ládi ház” jeligére a Deb-
receni Ujság kiadóhiva-
talába kérek. 777

20 öl melegvízgyűveget
megvételre, avagy has-
zonbérbe azonnalra ke-
resek. Cím: Fohn Már-
ton, Nyírbrány. 3647

Zálogcudulákat
mindenféle tárgyról a
legmagasabb áron ve-
szek. Cserepes u. 6. 3652

Megvételre
keresek 2 drb használt
jókharban lévő kétszár-
nyas üvegajtót 200-220
cm. magasat. Ispótlay
utca 13. sz. 683

Repceajlat
koles-fümagkeveréket —
egy kisebb, mint na-
gyobb tételben megvé-
telre keresek. Apafi utca
20. szám. 775

Különféle

Jobb családból való
7-8 éves árva leányt
nevelésre vagy örökbe
elfogadok. Cím: Ujváry
Józsefné, Bujdosó utca
9. szám. B

Elveszett
1 drb 5 hónapos szőke
kocamalac. Honvéd ut-
cától a szováti köves-
utig. Becsületes megta-
láló jutalomba részesül.
Ajtó u. 6. V

Elveszett
kis fekete cica, melle
fehér, megtaláló jutál-
mazva, Kossuth utca 41.
3648

Eladó ház

Eladó
Pozsonyi ut 14. és Be-
zeredy utca 13. egész-
ben vagy parcellásva.
Értekezni Balázs iroda.
Piac u. 89. 3620

Eladó föld

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Dócegyi
ut mentén a 6-os kilo-
méternél 4 hold ósai ve-
tessel kedves árón és
fizetési feltételekkel el-
adó. Tiszántúli Mezőgar-
dasági Hitelintézet, Kos-
suth utca 8. 1378